

Projekt współfinansowany ze środków
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu INTERREG IIIA
(Województwa Zachodniopomorskiego) –
Meklemburgia Pomorze Przednie/Brandenburgia

*Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów
Dorzecza Parsęty na bazie polsko-niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego
„Szlak Solny”*

Miasto i Gmina Bobolice

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016

Czerwiec 2008

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej - Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego w ramach Programu INTERREG IIIA

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP	3
2.	DIAGNOZA STANU MIASTA.....	4
3.	NAWIĄZANIE DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH.....	18
4.	OKRES PROGRAMOWANIA	24
5.	DELIMITACJA OBSZARÓW DO REWITALIZACJI	24
5.1.	Metodologia przeprowadzenia delimitacji.....	24
5.2.	Wskazanie obszarów do rewitalizacji według analizy wskaźników społecznych i gospodarczych	31
5.3.	Problemy przestrzenne na obszarze miasta	48
6.	CELE	57
7.	PROJEKTY.....	58
8.	DZIAŁANIA SPOŁECZNE	86
9.	PLAN FINANSOWY.....	88
10.	OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ	90
11.	SYSTEM WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI PROGRAMU.....	91
12.	SYSTEM MONITORINGU PROGRAMU	93
13.	PROMOCJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA PROGRAMU	94

1. Wstęp

Rewitalizacja definiowana jest jako *kompleksowy program remontów, modernizacji zabudowy i przestrzeni publicznych, rewaloryzacji zabytków na wybranym obszarze, najczęściej dawnej dzielnicy miasta, w powiązaniu z rozwojem gospodarczym i społecznym. Rewitalizacja to połączenie działań technicznych - jak np. remonty - z programami ożywienia gospodarczego i działaniem na rzecz rozwiązania problemów społecznych, występujących na tych obszarach: bezrobocie, przestępczość, brak równowagi demograficznej.* Taka definicja została zastosowana również przy opisie osi priorytetowej 5. Turystyka, kultura i rewitalizacja Regionalnego Programu Rewitalizacji Województwa Zachodniopomorskiego. W dokumencie tym dodaje się, że obszary poddawane rewitalizacji muszą zostać wyznaczone przez samorząd gminny w programach rewitalizacyjnych. Lokalny Program Rewitalizacji będzie zatem dokumentem strategiczno-operacyjnym dla miasta, w którym uwzględnione zostaną projekty inwestycyjne oraz towarzyszące im programy społeczne i związane z ożywieniem gospodarczym.

Bardzo ważną częścią programu rewitalizacji będzie wydzielenie obszarów, które zostaną poddane kierunkowym działaniom rewitalizacyjnym. Wśród kryteriów wyboru takich obszarów dominują wskaźniki problemów społecznych. Oznacza to, że właśnie rozwiązywanie problemów społecznych jest kluczowe dla rewitalizacji. Remonty, modernizacje, adaptacje są tylko środkami do osiągnięcia celów związanych z rozwojem społecznym i gospodarczym.

Przeprowadzone analizy mają wykazać, który z obszarów miasta jest szczególnie „zarażony” problemami społecznymi i gospodarczymi. Jak się okazuje obszary takie często charakteryzują również problemy przestrzenne i infrastrukturalne.

Po wyborze obszarów do rewitalizacji następuje etap konstruowania części operacyjnej programu zawierającej konkretne projekty inwestycyjne i towarzyszące im programy społeczne. Z pewnością część operacyjna programu będzie należała do tych elementów całego dokumentu, która będzie poddana najczęstszym zmianom – szczególnie uzupełnieniom. W założeniach program operacyjny musi być dokumentem otwartym, a nowo wprowadzane do niego projekty powinny być tak skonstruowane, aby za ich pomocą osiągać główne i szczegółowe cele rewitalizacji. Aby sprawniej wprowadzać zmiany, należy program poddawać systematycznemu monitoringowi i ewaluacji.

Przygotowanie projektów do lokalnego programu rewitalizacji wymaga zaangażowania wielu partnerów społecznych, w tym m.in. spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, organizacji pozarządowych, policji, czy też kościoła i związków wyznaniowych. To one prócz gminy, jej jednostek organizacyjnych i spółek mają właśnie w przypadku rewitalizacji ogromny wpływ na osiągnięcie zakładanych celów, czyli na sukces. Na pewnym etapie realizacji założeń rewitalizacji powinni zostać zaangażowani również prywatni właściciele budynków oraz przedsiębiorcy. Być może uda się wdrożyć mechanizmy ułatwiające współpracę z

tymi podmiotami w celu realizacji założeń rewitalizacji. Propozycja wdrożenia programu zostanie przedstawiona w ostatnich rozdziałach opracowania.

2. Diagnoza stanu miasta

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA BOBOLICE

Bobolice to miasto o powierzchni 4,62 km² położone w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego pośród wzgórz morenowych, pomiędzy dwoma ważnymi ośrodkami administracyjno-gospodarczymi: Koszalinem i Szczecinkiem.

Historia miasta

Dzieje miasta i okolic sięgają okresu młodszego neolitu, o czym świadczą ślady znalezione na wykopaliskach. Ówczesni osadnicy trudnili się rolnictwem. W I i II w. n. e. docierali w te okolice kupcy rzymscy. W okresie średniowiecza region był dość gęsto zasiedlony przez Słowian, po których pozostało wiele grodzisk, w tym grodzisko w Bobolicach. W tym czasie przez Bobolice prowadziło kilka szlaków handlowych, lądowych i wodnych. Bardzo ważnym szlakiem był szlak z Marchii Brandemburskiej do Prus, który zyskał jeszcze większe znaczenie, gdy posiłki dla Zakonu Krzyżackiego szły przez Kołobrzeg i Bobolice do Człuchowa i Szczytna.

Pierwsza wzmianka źródłowa o Bobolicach ukazała się dość późno, bo dopiero 12 sierpnia 1320 roku w dokumencie kupna sporządzonym w Słupsku, w którym stwierdza się, że granice Zakonu sięgają ziemi bobolickiej, a później w dokumencie lokacyjnym. Dnia 17 kwietnia 1340 r. biskup Fryderyk von Eickstadt nadał Bobolicom lubeckie prawa miejskie. Nazwę miasta zapisano jako Bublitz. Wraz z nadaniem praw miejskich miasto otrzymało herb. W 1350 r. wybrano pierwszą radę miejską oraz burmistrza.

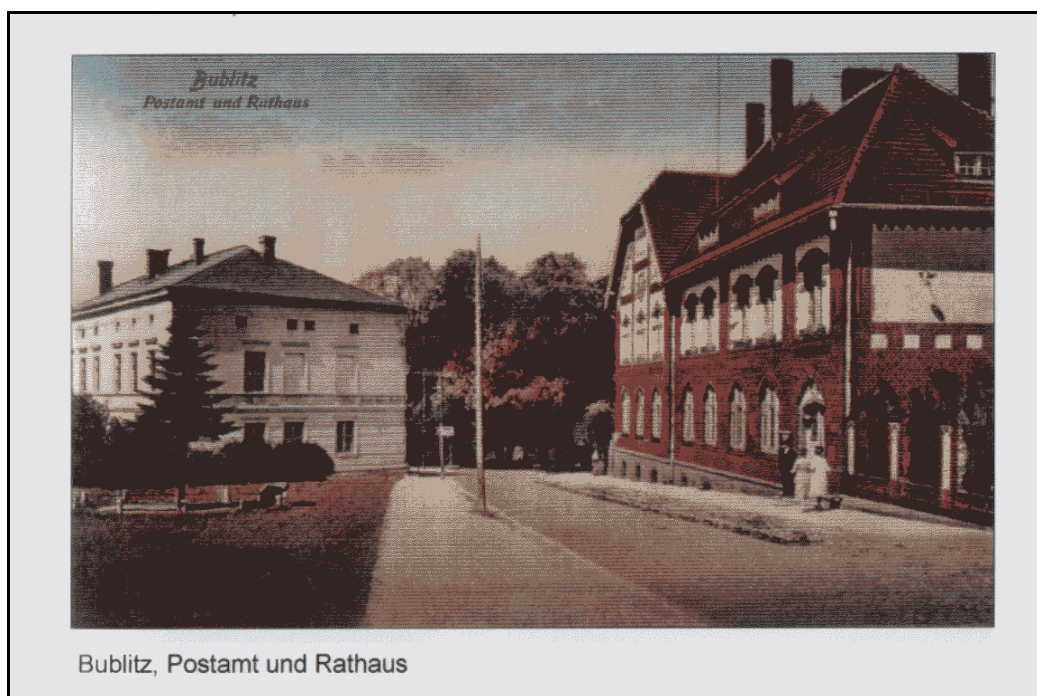
Bobolice szybko się rozwinęły jako miasteczko handlowe. Mieszkało w nim wielu kupców i rzemieślników. Rozwój miasteczka przyciągnął osadników niemieckich, których ilość z roku na rok rosła. Równocześnie Bobolice były terenem walk i klęsk żywiołowych m.in. zarazy i pożarów.

Miasto często przechodziło z rąk do rąk różnych właścicieli. Było m.in. własnością biskupów kamieńskich i pomorskich rodzin. Ta częsta zmiana właścicieli nie sprzyjała rozwojowi miasteczka. Dopiero w 1626 r. Bobolice, otrzymując prawo do organizowania czterech jarmarków w roku, zyskały szansę dalszego rozwoju. W tym czasie mieszkało w nich 64 rzemieślników i 24 rolników. Wśród budowli z tego okresu wymienić można ratusz i kościół. Zdjęcia tych budowli przedstawiają ryciny poniżej.

Ryc. Bobolice, rynek i kościół

Ryc. Bobolice, Urząd Pocztowy i Ratusz

W następnych wiekach losy Bobolic toczyły się różnie. Znaczne ożywienie odnotowano w miasteczku, gdy w XVIII w. zostało ono powiatem i otrzymało połączenie kolejowe z Połczynem Zdrojem i Sławnem oraz drogowe z Koszalinem. Zdjęcie Bobolic z początku XVII wieku przedstawia rycina poniżej.

Ryc. Bobolice z początku XVII wieku

W 1939 r. miasto liczyło 6.147 mieszkańców i posiadało m. in. elektrownię zbudowaną w 1898 r., młyny, tartaki, cegielnię, fabrykę maszyn rolniczych i fabrykę mebli. Bobolice zdobyte zostały przez Armię Czerwoną 5 marca 1945 r. i tym samym włączono je w granice Polski. Zacięte walki spowodowały znaczne zniszczenia w zabudowie miasta (75%). Tego, co nie zniszczono w czasie walki, zniszczyli Rosjanie, rabując i pałac ocalałe domy. Tak zrujnowane miasto „straszyło” przez wiele lat. Odgruzowano je dopiero w latach sześćdziesiątych. Pod koniec tych lat zaczęto wprowadzać na terenie miasta budownictwo wielorodzinne. Później powstały wytwórnia win, zakłady przemysłu wełnianego i inne. Rozwinęło się życie oświatowe, kulturalne (działał słynny w kraju klub „Tunel”), handel i rzemiosło.

Bobolice dzisiaj

Przez miasto Bobolice przebiega droga krajowa Nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Bobolice – Szczecinek – Poznań - Bytom - łącząca miasto Bobolice z Koszalinem (przez Mostowo i Manowo) oraz ze Szczecinkiem (przez Wierzchowo), jak również droga krajowa Nr 25 relacji Bobolice – Biały Bór – Człuchów

z odgałęzieniami do Bydgoszczy i Warszawy. Charakterystyczną cechą układu drogowego miasta i gminy jest to, iż gmina obsługiwana jest przez drogi, które promieniście rozchodzą się z Bobolic.

Duże znaczenie turystyczne dla miasta ma położenie nad rzeczkami oraz jeziorami, które okalają miasto. Na obszarze gminy Bobolice występuje ponad 100 jezior. Otoczone lasami jeziora są niezwykle cennymi enklawami przyrody.

Struktura użytkowania gruntów na terenie miasta w ciągu kilku lat uległa zmianie. Ponad 65% powierzchni miasta to użytki rolne, tylko 1,5% powierzchni miasta zajmują lasy, a prawie 33% powierzchni stanowią pozostałe grunty i nieużytki oraz użytki zielone (parki). W ostatnich latach powierzchnia użytków rolnych zwiększyła się o ponad 65 ha kosztem zmniejszenia się powierzchni pozostałych gruntów i nieużytków. Miasto dysponuje wolnymi terenami pod inwestycje. Wskaźnik lesistości w mieście Bobolice (1,5%) jest zdecydowanie niższy od przeciętnej wojewódzkiej (34,9%). W strukturze własności powierzchni leśnych w mieście dominują grunty leśne prywatne – 60%, a następnie grunty leśne publiczne Skarbu Państwa – 40%. Gmina nie posiada powierzchni leśnych na terenie miasta. Na terenie miasta nie występują udokumentowane złoża surowców naturalnych. W pobliżu Bobolic, w dolinie Chocieli, występują jedynie torfowiska soligeniczne.

Należy kształtować pozytywny wizerunek miasta w oczach turystów polskich i gości zagranicznych przez odpowiednią politykę promocyjną miasta i gminy. Wyeksponowania wymagają walory turystyczne i rekreacyjne rzeki Chociel i Radew, bliskie położenie od Morza Bałtyckiego i Koszalina oraz bardzo dobre położenie komunikacyjne. Stosunkowo nie najlepsze warunki glebowe dla prowadzenia działalności rolniczej oraz znaczne obszary leśne okalające miasto w powiązaniu z dużymi obszarami niezagospodarowanymi stwarzają dla miasta dobre warunki dalszej ekspansji przy kontynuowaniu rozsądnej polityki przestrzennej.

ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE MIASTA

Podstawową zasadą polityki przestrzennej miasta, a także gminy Bobolice jest stałe dążenie do poprawy ładu przestrzennego wyrażające się w standardach: ekologicznych (poprawa stanu środowiska przyrodniczego), ładu społecznego (poprawa warunków życia), ładu ekonomicznego (minimalizacja kosztów utrzymania miasta), ładu estetyczno-funkcjonalnego (poprawa stanu wizualnego miasta). Główne kryteria oceny możliwości i warunków rozwoju oraz przekształceń miasta i gminy Bobolice powinny być oparte o uwarunkowania ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego. Należy dążyć, by tron miasta wzmacniał jego strukturę funkcjonalną i przestrzenną. Istotnymi przesłankami w tym zakresie powinny być: warunki fizjograficzne terenu, struktura ekologiczna bezpośredniego otoczenia miasta, prawne uwarunkowania ochronne, stan sanitarny środowiska oraz rozmieszczenie źródeł uciążliwości i degradacji

środowiska. W ramach zasad polityki przestrzennej należy przyjąć politykę zmierzającą do utrzymania ciągłości przestrzennej systemu ekologicznego oraz politykę rewitalizacji i modernizacji technicznej urządzeń ochrony środowiska.

Obecnie Gmina nie posiada planów zagospodarowania przestrzennego. Wszelkie decyzje dotyczące inwestycji celu publicznego oraz decyzje o warunkach zabudowy wydawane są na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W okresie ostatnich 5 lat liczba ludności Bobolic zmniejszyła się o 58 osób (tj. o 1,3%). W ostatnich 2 latach odnotowano dodatnie saldo przyrostu naturalnego. Z drugiej strony w 4 z ostatnich 5 lat widoczna jest ujemna migracja w ruchu wewnętrznym tj. liczba wymeldowań z miasta jest wyższa od liczby zameldowań w mieście. Część mieszkańców przeprowadza się z miasta na obszary wiejskie. W strukturze płciowej nieznacznie przeważa udział kobiet (51,8%). Struktura demograficzna miasta Bobolic cechuje się dużym wzrostem liczby osób w przedziale wiekowym 20-29 lat, 35-39 lat oraz osób w wieku 55-59 lat, przy jednoczesnym dużym spadku liczby osób w przedziale wiekowym 5-19 lat oraz osób w wieku 40-44 lat. Dominacja grupy osób w wieku produkcyjnym (65,6% ludności miasta) wymaga zapewnienia warunków pracy i odpowiedniego standardu życia dla mieszkańców Bobolic celem zapobiegania migracji wykwalifikowanej kadry. Zmniejszający się udział dzieci (5-9 lat) i młodzieży (10-19 lat) w strukturze demograficznej miasta przyczyni się w przyszłości do starzenia społeczeństwa. Należy się przygotować do tych zmian w sferze społecznej i zdrowotnej, a także oświatowej. Na skutek dominacji w strukturze wiekowej osób młodych zakładających rodziny (osoby w wieku 20-29 lat stanowią 17,4% mieszkańców miasta), problem niedoboru mieszkań może stać się coraz bardziej dotkliwy. System opieki zdrowotnej w coraz większym stopniu powinien zostać nakierowany na osoby powyżej 65 roku życia, stanowiące także dużą grupę mieszkańców miasta (11,4%). Należy się spodziewać zwiększenia migracji na tereny sąsiadujące z miastem przy jednoczesnym utrzymaniu w Bobolicach miejsc pracy osób migrujących. W tym kontekście niezbędna jest dbałość o infrastrukturę dojazdową oraz rozwój komunikacji autobusowej. Aktualna liczba zawieranych małżeństw (23 w roku 2006) i urodzeń (40-50 dzieci w okresie ostatnich 5 lat) gwarantuje utrzymanie się dodatniego salda przyrostu naturalnego, ale w powiązaniu z migracją na obrzeża miasta nie gwarantuje utrzymania liczby mieszkańców na dotychczasowym poziomie. Ewentualne zmniejszenie liczby mieszkańców może wpłynąć niekorzystnie na rozwój gospodarczy miasta.

EDUKACJA I OŚWIATA

Ogólnie w ostatnich 5 latach liczba dzieci w przedszkolu kształtuje się na zbliżonym poziomie (od 94 do 99 dzieci w 4 oddziałach). W roku 2006 liczba dzieci w przedszkolu wynosiła 97, a średnia liczba dzieci w 1 oddziale to 24 osoby. W ostatnich 5 latach obserwuje się także zmniejszanie liczby uczniów w szkołach podstawowych (spadek o 13,1%) i w gimnazjach (spadek o 25,2%). W tym samym czasie w szkołach podstawowych zwiększono liczbę oddziałów z 18 do 20, co dało w efekcie zmniejszenie średniej liczby dzieci na 1 oddział szkolny z ponad 29 do 23 uczniów. W gimnazjach zmniejszenie liczby uczniów doprowadziło do zmniejszenia liczby oddziałów z 20 do 15. Średnio 1 oddział gimnazjalny liczy 24-26 uczniów.

W Bobolicach działa Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy przeznaczony dla młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym i znacznym. W mieście znajdują się także: Średnia Szkoła Zawodowa dla Młodzieży „Nauta” (9 oddziałów, w których łącznie uczy się 91 uczniów), Średnia Szkoła Zawodowa Zaoczna „Nauta” (3 oddziały - 21 uczniów), Liceum Profilowanego dla Młodzieży „Nauta” (3 oddziały - 54 uczniów) oraz Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych „Nauta”(3 oddziały - 74 uczniów).

Na organizację systemu oświaty w mieście wpływają trendy demograficzne. Należy dołożyć starań, by przy zmniejszającej się liczbie uczniów utrzymać wysoki poziom oświaty. Wymaga to odpowiedniej organizacji, zważywszy na fakt, że oświata i wychowanie to zadania, na które przeznaczona jest największa część budżetu miasta (w roku 2006 było to ponad 38% wydatków bieżących). Należy się liczyć ze zwiększeniem wydatków przypadających na ucznia, w związku ze zmniejszeniem liczby uczniów w szkole podstawowej i gimnazjum oraz zmniejszeniem liczby oddziałów w gimnazjum. Spadek liczby uczniów w oddziałach poprawia komfort pracy nauczycieli oraz stwarza możliwości podwyższenia jakości przekazywanej wiedzy i wzorców wychowawczych.

OCHRONA ZDROWIA

W Bobolicach funkcjonują 2 niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej oraz 4 indywidualne praktyki lekarskie. W mieście znajduje się 1 apteka. Na 1 aptekę przypada średnio 4.424 osoby, podczas gdy średnia w województwie zachodniopomorskim to 4.023 osoby na 1 aptekę. W roku 2006 mieszkańcom udzielonych zostało ponad 35,2 tys. porad lekarskich - tj. 8,0 porad na 1 mieszkańca (średnia dla województwa zachodniopomorskiego to 3,5 porady na 1 osobę).

Niezbędne jest takie ukierunkowanie badań profilaktycznych, by dotrzeć do grup największego ryzyka. Istotne jest także propagowanie zdrowego stylu życia i dbałości o środowisko naturalne. Konieczny staje się program profilaktyki dzieci i młodzieży, propagujący aktywny wypoczynek. Pomocne mogą okazać się tu organizacje pozarządowe funkcjonujące w mieście. Aktywny wypoczynek wymaga odpowiedniej

infrastruktury, takiej jak ścieżki rowerowe i place sportowo-rekreacyjne. Szansą na doposażenie i modernizację NZOZ-ów jest pomoc finansowa ze środków Unii Europejskiej. W ciągu najbliższych lat jakość usług medycznych powinna ulec poprawie. Mimo tego dostęp do fachowej opieki zdrowotnej, realizowanej w prywatnych gabinetach lekarskich, jest ograniczony dla znacznej części mieszkańców ze względu na koszty. Dostęp do fachowej opieki zdrowotnej w mieście jest wyższy niż dla przeciętnego mieszkańca województwa.

POMOC SPOŁECZNA

Liczba przypadków korzystania mieszkańców Bobolic z pomocy społecznej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (MGOPS) – wynosiła na koniec 2006 roku 129 przypadków (w tym 86 z powodu ubóstwa). Na pomoc społeczną z budżetu gminy przeznaczają się coraz więcej środków, w roku 2006 było to prawie 5,1 mln zł (około 27% wydatków bieżących budżetu), co daje w całej gminie średnie roczne wydatki z pomocy społecznej na osobę w wysokości prawie 515 zł (w roku 2004 było to 315 zł/osobę/rok). W strukturze form pomocy w ramach zadań własnych MGOPS dominują zasiłki celowe i w naturze, usługi opiekuńcze oraz posiłki dla dzieci w okresie nauki. Nastąpił gwałtowny wzrost wartości świadczeń w ramach zadań własnych na skutek zmian Ustawy o pomocy społecznej. W strukturze form pomocy w ramach zadań zleconych gminie dominują świadczenia rodzinne oraz zasiłki stałe, okresowe oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Czynnikiem w znacznym stopniu determinującym trudne sytuacje życiowe mieszkańców Bobolic, a także przyczyniającym się do wykluczenia społecznego jest ubóstwo.

Rozwiązywanie problemów osób korzystających z pomocy społecznej wymagają różnorodnych działań, z których jednym z ważniejszych jest praca z dziećmi w rodzinach zagrożonych negatywnymi zjawiskami społecznymi. Przerwanie łańcucha dziedziczenia negatywnych wzorców wymaga intensywnej pracy wychowawczej. Istotne jest także wsparcie rodzin, których członkowie tracą pracę i mobilizowanie ich do jej poszukiwania. W zakres prac służb społecznych wchodzi także opieka nad osobami starszymi, często samotnymi, których liczba rośnie. Pod względem organizacyjnym należy dążyć do zacieśnienia współpracy między organizacjami pozarządowymi i sektorem publicznym. Działania związane z realizacją polityki społecznej powinny przede wszystkim być kierowane na obszary wyznaczone do rewitalizacji. Poszczególne części miasta cechuje odmienna specyfika problemów społecznych i zróżnicowanie powodów przyznawania pomocy.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Rewir Dzielnicowych w Bobolicach stanowi jednostkę organizacyjną Komisariatu II Policji w Koszalinie, wchodzącego w skład struktur organizacyjnych Komendy Miejskiej Policji w Koszalinie. Do najczęstszych przestępstw i wykroczeń dokonywanych w Bobolicach należą kradzieże (maleje liczba kradzieży z włamaniem). Niepokojący jest wzrost liczby podejmowanych interwencji domowych. Problemy rodzinne są często spowodowane narastającym bezrobociem, które skutkuje ubożeniem mieszkańców, alkoholizmem i konfliktami w miejscu zamieszkania. Na terenie miasta znajduje się jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, na terenie Gminy znajdują się jeszcze 3 inne jednostki OSP, a także Straż Miejska.

Należy zwrócić uwagę na ograniczanie drobnych przestępstw, szczególnie kradzieży z włamaniem. Działania prewencyjne powinny być skierowane zwłaszcza na ludzi młodych, którzy w ostatnim czasie dokonują największej liczby przestępstw. Należy także permanentnie przeciwdziałać patologiom społecznym stwarzającym poczucie zagrożenia bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Stosunkowo duża liczba wypadków drogowych wymaga podjęcia zdecydowanych działań policji drogowej.

Natomiast celem zapobieżenia liczbie pożarów wskazane byłoby prowadzenie szerszej kampanii informacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Zadaniami Straży Miejskiej jest przede wszystkim czuwanie nad porządkiem i bezpieczeństwem w miejscach publicznych, zapobiegania niszczenia mienia publicznego.

RYNEK PRACY

Na rynku pracy obserwowany jest wzrost liczby osób pracujących. W grupie pracujących dominują liczebnie kobiety (58,3%). W mieście Bobolicach na koniec 2006 roku zarejestrowanych były 502 osoby bezrobotne, tj. ponad 11% mieszkańców miasta. Zdecydowana większość osób pracuje w sektorze prywatnym - 400 podmiotów gospodarczych. 329 podmiotów gospodarczych na terenie Bobolic to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Wzrasta liczba osób związanych z sektorem usługowym i handlowym, a także z przetwórstwem przemysłowym oraz budownictwem. Bezrobocie w Gminie Bobolice na koniec 2006 roku wynosiło 20,9% i było mniejsze niż w powiecie koszalińskim (31,8%) i województwie zachodniopomorskim (21,7%), ale wyższe niż w całej Polsce (14,9%). Stopa bezrobocia wykazuje tendencję spadkową.

Celem zwiększenia udziału ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności należy zacieśnić współpracę samorządu gminy z samorządami gospodarczymi i organizacjami pracodawców w dziedzinie kreowania polityki rozwoju gospodarki i tworzenia nowych miejsc pracy w rejonie Bobolic. Należy się

spodziewać zachowania struktury pracujących według sektorów własnościowych. Pomimo spadku stopy bezrobocia sytuacja na rynku pracy nie jest zadowalająca. Choć statystyki nie wykazują liczby osób udających się na emigrację zarobkową za granicę kraju, coraz więcej osób młodych wyjeżdża mieszkać i pracować do lepiej rozwiniętych państw UE. Potrzebą chwili jest opracowanie strategii zatrzymywania młodych, szczególnie wykształconych, osób w mieście. Tzw. „staże absolwenckie”, z racji niewielkiego uposażenia, nie są narzędziem pozwalającym zachęcić młodych ludzi do pozostawania w Bobolicach. Kluczowym zagadnieniem staje się kreowanie rynku edukacyjnego, w tym przede wszystkim kształcenia ustawicznego i kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe. Rozwiązania wymaga kwestia kształcenia zawodowego, które staje się mało popularne mimo dużego zapotrzebowania na zawody rzemieślnicze. W strukturze bezrobotnych w gminie Bobolice dominują kobiety. Dla nich należy stworzyć odpowiedni system wsparcia, w tym promocji modelu pracy pozwalającego łączyć obowiązki macierzyńskie z zawodowymi.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ (LOKALNA GOSPODARKA)

W mieście obserwuje się wzrost liczby podmiotów gospodarczych na koniec 2006 roku w Bobolicach funkcjonowało 414 podmiotów gospodarczych i było to o 22% więcej niż w roku 2002. Udział podmiotów publicznych w tej liczbie wynosił 3,4%, a w strukturze własnościowej sektora publicznego zdecydowanie dominowały samorządowe jednostki prawa budżetowego. W sektorze prywatnym większość podmiotów to osoby fizyczne prowadzące własną działalność gospodarczą (82,3% podmiotów z sektora prywatnego). Obserwuje się wzrost liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (z 5 do 8 podmiotów w ciągu ostatnich 5 lat). Najwięcej podmiotów działa w zakresie handlu hurtowego i detalicznego (ponad 42%), obsługi nieruchomości, wynajmu i usług związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (ponad 11%) oraz budownictwa (ponad 10%).

Następuje rozwój sektora społeczeństwa obywatelskiego przejawiający się rosnącą liczbą stowarzyszeń i organizacji pozarządowych (z 6 do 9 podmiotów w ciągu ostatnich 5 lat). Gospodarka Bobolic związana jest także z przetwórstwem przemysłowym – 32 podmiotów w tej branży. Największymi firmami działającymi na terenie Bobolic są: „Contema” Spółka z o.o i „Behka Plast - Fab” Sp. z o.o. (branża przemysłowa), Firma Stolarska „WOOD - STYL” (produkcja wyrobów z drewna) GS „Samopomoc Chłopska” (sklep, piekarnia), „Domino” (produkcja materiałów budowlanych), „Wielohutr” (hurtownia materiałów budowlanych). Samorząd miasta aktywnie wspiera przedsiębiorczość poprzez: uproszczenie obsługi administracyjnej przedsiębiorców, a także uchwały wspierające rozwój małych i średnich przedsiębiorstw na terenie miasta i gminy Bobolice (zwolnienia w podatku od nieruchomości).

Władze samorządowe powinny podejmować działania rozwijające sektor MSP w mieście. Duży wzrost podmiotów gospodarczych nie zagwarantował wystarczającego zwiększenia liczby miejsc pracy, m.in.

z tego powodu, że nowo powstające firmy to podmioty kilkuosobowe, a najczęściej jednoosobowe. Dla tego rodzaju przedsiębiorców powinny powstać nowe formy wsparcia, zwłaszcza, że ich liczba pozostanie wysoka w najbliższych latach. Udział podmiotów publicznych w strukturze zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej utrzymuje się na zbliżonym poziomie (3,0 - 3,4%) od początku analizowanego okresu. Nie przewiduje się znaczącego zachwiania tej proporcji. Postuluje się prowadzenie rozsądnej i długofalowej polityki wspierania inwestorów. Rozwój tzw. trzeciego sektora przyniesie w najbliższych latach wzrost zaangażowania mieszkańców w podejmowanie i realizowanie inicjatyw obywatelskich. W życiu społeczno-gospodarczym będzie propagowany model współdziałania samorządu, podmiotów gospodarczych oraz organizacji pozarządowych. W ciągu ostatnich lat w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta podejmowano inwestycje w infrastrukturę techniczną. W najbliższym okresie planowania 2007-2016 należy kontynuować inwestycje drogowe i wodno-kanalizacyjne, przy równoczesnym zabezpieczeniu terenów w media telekomunikacyjne (światłowody, przekaźniki do komunikacji bezprzewodowej).

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Miasto i Gmina Bobolice każdego roku opracowuje „Program współpracy Gminy Bobolice z organizacjami pozarządowymi, podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego i stowarzyszeniami”. W mieście zarejestrowanych jest kilkanaście organizacji pozarządowych, w tym: Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Po Drodze”, Towarzystwo Ekologiczno - Kulturalne w Bobolicach, Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społecznych w Bobolicach czy TKKF - Ognisko Bicykl w Bobolicach. Działają także koła i oddziały organizacji mających siedziby na terenie gminy i powiatu, a także organizacje ogólnopolskie. Na zadania publiczne realizowane przez organizacje pożytku publicznego z budżetu Bobolic przeznacza się rocznie około 120-130 tys. zł.

Należy umacniać pozycję i wzrost znaczenia stowarzyszeń i organizacji pozarządowych, rola społeczna NGO będzie rosła z każdym rokiem. W życiu społeczno-gospodarczym będzie propagowany model współdziałania samorządów z podmiotami gospodarczymi (partnerstwo publiczno-prywatne) oraz organizacji pozarządowych. Wykonywanie zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w większości przypadków jest oszczędniejsze i efektywniejsze, dlatego samorząd powinien z roku na rok zwiększać w swoim budżecie środki na dofinansowanie zadań publicznych realizowanych przez te podmioty. Należy prowadzić stały monitoring organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie miasta, gminy oraz powiatu, a także wychodzić do tych organizacji z propozycją nawiązania współpracy w celu współrealizacji zadań publicznych.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Przez miasto przebiega droga krajowa Nr 25 relacji Bobolice – Biały Bór – Człuchów z odgałęzieniami do Bydgoszczy i Warszawy oraz droga krajowa Nr 11 relacji Kołobrzeg – Koszalin – Bobolice – Szczecinek – Poznań – Bytom, łącząca miasto Bobolice z Koszalinem (przez Mostowo i Manowo) oraz ze Szczecinkiem (przez Wierzchowo) – droga o ważnym znaczeniu w zakresie obsługi ruchu turystycznego.

Przez Bobolice przebiegają także 2 drogi wojewódzkie: droga nr 171 Bobolice - Barwice - Czaplina oraz droga nr 205 Bobolice - Drzewiany - Sławno - Darłowo. Stan techniczny tych dróg jest średni. Istotnym problemem dla mieszkańców Bobolic jest przebieg przez miasto ruchliwych tras krajowych i wojewódzkich. W ostatnich latach poprawił się stan dróg gminnych i powiatowych na terenie miasta. W ostatnich 3 latach zużycie wody w gospodarstwach domowych utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Z drugiej strony zwiększa się ilości odprowadzanych ścieków (wzrost o ponad 30% w ciągu ostatnich 5 lat). Sieć wodociągowa w Bobolicach jest bardzo dobrze rozwinięta (21,8 km długości), korzysta z niej 95% mieszkańców miasta. Z sieci kanalizacyjnej (12,6 km długości) korzysta prawie 93% mieszkańców Bobolic. Liczba przyłączy kanalizacyjnych w ostatnich 3 latach nie zmieniała się. W mieście znajduje się oczyszczalnia ścieków o przepustowości 800 m³/dobę. W trakcie realizacji jest projekt „Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty”, finansowany ze środków z Funduszu Spójności, który wprowadzi kompleksowe rozwiązania w gospodarce wodno-ściekowej miasta i gminy Bobolice. Bobolice posiadają „Plan gospodarki odpadami dla Miasta i Gminy Bobolice” na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2015. Odpady komunalne z Bobolic są wywożone na składowisko odpadów w Boboliczkach. Wysypisko to jest eksploatowane wg przyjętego Planu Zamykania Składowisk Odpadów Komunalnych do 2009 roku. Docelowo odpady komunalne z miasta oraz obszarów wiejskich gminy Bobolice będą trafiać na składowisko odpadów komunalnych w Sianowie (regionalny Zakładu Zagospodarowania Odpadów - współudział Gmin). W mieście i gminie Bobolice rozpoczęto modelowy system gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych ze wszystkich posesji, prowadzona jest także selektywna zbiórka odpadów komunalnych. Systematycznie prowadzona jest działalność zmierzająca do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców miasta (konkursy, preferencyjne stawki za wywóz odpadów komunalnych, szkolenie młodzieży). Na terenie Bobolic jest sieć gazowa, jednak ze względu na zbyt wysokie koszty, podłączonych jest do niej niewiele gospodarstw domowych. Długość czynnej sieci gazowej na koniec 2005 roku wynosiła 29,8 km (w tym 22,0 km sieci przesyłowej i 7,8 km sieci rozdzielczej). Z sieci gazowej korzystało 605 osób (tj. prawie 14% mieszkańców Bobolic). Dalsza rozbudowa sieci gazowej na obszarze miasta zależy od polityki inwestycyjnej Zakładu Gazowniczego w Koszalinie oraz lokalnych inwestorów. Obserwuje się niewielki wzrost liczby odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych. Zużycia energii w ostatnich latach, w przeliczeniu na 1 mieszkańca było zbliżone i oscylowało w przedziale 660-670 kW*h.

Należy wykorzystać bardzo dobre położenie komunikacyjne i geograficzne Bobolic. W najbliższych latach dzięki coraz większemu zainteresowaniu się polskim Bałtykiem przez turystów zagranicznych, znaczenie komunikacyjne miasta powinno jeszcze bardziej wzrosnąć. Władze miasta powinny skierować działania inwestycyjne w kierunku modernizacji chodników na terenie miasta (ułożenie kostki polbruk). Ponadto bardzo istotną, aczkolwiek złożoną kwestią, jest budowa obwodnicy Bobolic. Pozwoliłaby ona skierować uciążliwy ruch przebiegający po drogach krajowych i wojewódzkich poza granice lub na obrzeża miasta. Sprawa obwodnicy miasta wymaga jednak dokładnych analiz.

W zakresie wodociągów należy kontynuować doprowadzanie wody do miejsc gdzie jest ona jeszcze nieosiągalna przy jednoczesnych staraniach poprawy walorów smakowych. Należy eliminować zapóźnienia w rozwoju kanalizacji. Potrzebny jest skuteczny program zmniejszania wytwarzania odpadów komunalnych. Należy podejmować działania, by dostęp do gazu ziemnego i energii elektrycznej miała możliwie jak największa liczba mieszkańców. Pamiętając o rezerwach terenów niezagospodarowanych, należy stale rozwijać infrastrukturę techniczną w celu zwiększenia powierzchni terenów uzbrojonych dla inwestycji o charakterze gospodarczym.

KOMUNIKACJA

Jedyną formą transportu publicznego na terenie Bobolic jest transport autobusowy, realizowany przez PKS oraz przewoźników prywatnych. Przez Bobolice nie przebiega obecnie żadna linia kolejowa (wcześniej przez miasto przebiegała linia kolei wąskotorowej). Najbliższe połączenia kolejowe z większymi miastami w Polsce są w Koszalinie i Szczecinku. Przez Bobolice oraz w jego okolicach przebiegają szlaki turystyczne w tym szlaki rowerowe oraz jeden szlak pieszy będący częścią zielonego „Szlaku Doliny Radwi”.

Wskazany jest remont oraz wymiana części przystanków autobusowych celem podniesienia bezpieczeństwa i wygody oczekujących podróżnych. W trosce o bezpieczeństwo podróżnych powinien działać sprawny system monitoringu wizyjnego obejmujący okolice najbardziej uczęszczanych przystanków autobusowych.

ZASOBY MIESZKANIOWE

W okresie ostatnich 5 lat nastąpił wzrost liczby mieszkań w ogóle zasobów mieszkaniowych o ponad 4%. Liczba mieszkań nowo oddawanych do użytku ulega wahaniom, w ciągu ostatnich 5 lat w Bobolicach oddano do użytkowania tylko 16 mieszkań. Nieznacznie zwiększa się średnia powierzchnia mieszkania w Bobolicach (z 64,4 do 65,2 m²). Zmniejsza się przeciętna liczba osób przypadających na izbę i na mieszkanie (w roku 2006 było to odpowiednio 0,86 i 3,19), zwiększa się powierzchnia użytkowa przypadająca na osobę (20,4 m² - w roku 2006). Zasoby mieszkań gminnych stanowią ponad 19% zasobów mieszkaniowych w mieście. W Bobolicach nie funkcjonuje towarzystwo budownictwa społecznego.

Przy deficycie podaży mieszkań należy wspierać każdą formę budownictwa mieszkaniowego. Potrzeby budownictwa mieszkaniowego powinny zostać uwzględnione już na etapach planowania, a także podczas budowy infrastruktury technicznej. Należy rozważyć rozszerzenie już istniejących i stworzenie nowych ulg podatkowych w celu pobudzenia budownictwa mieszkaniowego.

SPORT I TURYSTYKA

Obiektami sportowo-rekreacyjnymi na terenie miasta Bobolice są: zlokalizowany przy ul. Mickiewicza stadion z boiskiem do gry w piłkę nożną, trybunami na ponad 500 miejsc siedzących oraz strzelnicą sportową, nowo wybudowana hala sportowo-widowiskowa przy ul. Głowackiego, a także dwa boiska asfaltowe i boisko sportowe wraz z salą gimnastyczną i zapleczem przy Zespole Szkół Publicznych w Bobolicach. Do terenów rekreacyjnych w mieście należy także Park na Skarpie.

Na terenie miasta działają następujące kluby sportowe: Miejsko Gminny Ludowy Klub Sportowy „Mechanik” Bobolice (piłka nożna), Ognisko TKKF „RUN 42” Bobolice (bieganie i jogging), Ognisko Krzewienia Kultury Fizycznej „BICYKL” (rozwój kultury fizycznej, aktywny wypoczynek) oraz Uczniowski Klub Sportowy „Olimpia” Bobolice (planowanie i organizowanie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych oraz integracyjnych imprez sportowych), Uczniowski Klub Sportowy „GULKI” w Bobolicach (koszykówka).

Baza noclegowa w Bobolicach jest bardzo uboga - przy ul. Polanowskiej można wynająć pokoje gościnne (10 miejsc noclegowych). Natomiast bazę gastronomiczną w mieście stanowią Restauracja „Pod Winogronami”, pizzeria, a także „Mini Bar” znajdujące się przy ul. Plac Zwycięstwa. Dzięki dofinansowaniu ze środków Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA powstało Centrum Informacji Turystycznej w Bobolicach, które zajmuje się administracją zintegrowanego systemu informacji o zasobach i usługach turystycznych gminy Bobolice.

Do priorytetowych zadań w zakresie sportu i rekreacji na najbliższe lata należy zaliczyć rozbudowę i modernizację istniejącej bazy sportowej. Wzrost aktywności ruchowej wszystkich grup wiekowych mieszkańców Bobolic powinien być celem działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przy udziale miasta oraz organizacji i klubów sportowych. Należy zawiązać większą współpracę pomiędzy uczniowskimi klubami sportowymi a organizacjami propagującymi aktywny wypoczynek. Wzrost liczby turystów odwiedzających miasto pomoże rozszerzyć oferty turystycznej. Działania podejmowane na rzecz rozwoju turystyki powinny wynikać z długofalowych założeń strategicznych, będących efektem współpracy podmiotów turystycznych i organizacji sportowych i rekreacyjnych.

KULTURA

Działalność kulturalna w mieście organizuje i prowadzi Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach, przy współdziałaniu placówek oświatowych. W jego strukturze działają także Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Bobolice, jej filia w Dargini, Miejska Izba Muzealna, Galeria „Po schodach” oraz świetlice wiejskie. W roku 2006 ośrodek kultury zorganizował 39 imprez, w których uczestniczyło ponad ok. 90 tys. osób. W ośrodku kultury działało 7 zespołów artystycznych. Księgozbiór biblioteki stale się powiększa, w okresie ostatnich 5 lat wzrósł o ponad 5% i na koniec 2006 roku wynosił 11,4 tys. woluminów. Na 1.000 mieszkańców Bobolic przypada prawie 2.600 woluminów z księgozbioru biblioteki. Średnia roczna liczba wypożyczeń na 1 mieszkańca, w ostatnich 5 latach, kształtuje się na poziomie 10-14 woluminów.

W Bobolicach odbywają się dziesiątki przedsięwzięć kulturalnych. Kontynuacja części z nich uwarunkowana jest posiadaniem odpowiedniego zaplecza lokalowego. Konieczna jest zatem rozbudowa infrastruktury kulturalnej miasta. Działania podejmowane przez miasto na polu kultury powinny wynikać z założeń strategicznych i ustalonych priorytetów. Większą uwagę należy skupić na animowaniu działalności kulturalnej skierowanej do dzieci i młodzieży. Ponadto należy na bieżąco uatrakcyjnić program imprez kulturalnych w mieście.

AKTYWNOŚĆ MIASTA W ZAKRESIE INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Miasto współpracuje z 2 miastami partnerskimi: Demmin (Meklemburgia w Niemczech) - od 1995 roku, Jaszuny (Litwa) - umowa partnerska podpisana w 2003 roku. W strukturach organizacyjnych urzędu nie jest wyodrębnione stanowisko lub komórka odpowiedzialna wyłącznie za przygotowanie projektów finansowanych z funduszy pomocowych, w tym z UE. Miasto dba o aktualizację dokumentów strategicznych. Bobolice należą od 2003 roku do stowarzyszenia międzynarodowego - „Stowarzyszenie Gmin Polskich Euroregionu Pomerania” oraz do związku krajowego – „Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty” (działa od 1992 roku, z siedzibą w Karlinie).

Należy kontynuować przyjętą drogę skutecznego ubiegania się o fundusze europejskie. Celem lepszej promocji wskazana jest bliższa współpraca z miastami partnerskimi. W związku z dużym znaczeniem przywiązywanym do finansowania ze środków europejskich projektów innowacyjnych, miasto powinno w większym stopniu zaangażować się w przygotowanie takich inwestycji, które wpłyną na wzrost konkurencyjności regionu. Należy także zastanowić się nad zwiększeniem liczby osób (powołanie komórki) w urzędzie odpowiedzialnych bezpośrednio za pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej.

ADMINISTRACJA

Liczba pracowników Urzędu Miejskiego w Bobolicach wynosi 35 osób i utrzymuje się na stałym poziomie (w roku 2005 w urzędzie pracowało również 35 pracowników). W związku z nowymi zadaniami administracji związanymi z okresem programowania środków unijnych na lata 2007-2013, należy rozważyć nowe przedsięwzięcia z zakresu informatyzacji. Wskazane jest także systematyczna ocena rozwiązań organizacyjnych Urzędu celem efektywniejszego wykorzystania zaangażowanych pracowników i przestrzeni lokalowej.

3. Nawiązanie do dokumentów strategicznych

Dokumentem, do którego bezpośrednio powinien odnosić się Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016, jest Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2003-2013. Dokument ten określa wizję i kierunki rozwoju gminy oraz strategiczne cele i zadania służące ich realizacji. W Lokalnym Programie Rewitalizacji osobno określone zostały główne cele - kierunki rozwoju gminy w aspekcie rewitalizacji, należy jednak przyjąć, że projekty definiowane w Programie, służą również realizacji celów określonych w Strategii. W pewnym zakresie również same cele sformułowane w obu dokumentach pokrywają się.

Misją rozwoju gminy jest: jest zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy nastawiony na wykorzystanie lokalnych zasobów naturalnych z ekologicznym rolnictwem i ciekawą ofertą turystyczną. Celem jest pobudzenie inicjatywy mieszkańców i poprawa warunków ich życia.

Na podstawie tak zdefiniowanej misji rozwoju określono trzy strategiczne cele rozwoju gminy Bobolice :

- I. Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie miasta i gminy zmierzająca do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców
- II. Wszechstronne wspieranie rozwoju gospodarczego w oparciu o istniejący potencjał środowiska i mieszkańców
- III. Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców

Główne zadania określone w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice to:

- Dokończenie wodociągowania gminy
- Rozbudowa systemu kanalizacyjnego na terenie gminy
- Dalsza gazyfikacja gminy
- Poprawa stanu dróg na terenie gminy

- Instalacja sygnalizacji świetlnych
- Budowa chodników i modernizacja oświetlenia
- Rozwiązanie problemu zagospodarowania odpadów
- Rozwój systemu segregacji odpadów
- Remonty mieszkań komunalnych
- Zbywanie mieszkań komunalnych
- Prowadzenie zalesień na gruntach słabych klas
- Wyznaczanie i wyposażenie w infrastrukturę terenów pod rozwój gospodarczy
- Promocja terenów inwestycyjnych gminy, wykorzystanie strony internetowej
- Przystąpienie do funduszy poręczeniowych
- Regionalne Centrum Edukacji, Rekrualifikacji i Reaktywacji Zasobów Ludzkich
- Uruchomienie punktu doradztwa i rozwijanie współpracy z samorządem gospodarczym
- Inwentaryzacja zasobów turystycznych gminy Bobolice
- Prowadzenie kompleksowej polityki rozwoju ruchu turystycznego
- Poprawa wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne i organizacja pracowni przedmiotowych
- Budowa sal gimnastycznych przy szkołach podstawowych
- Organizacja stołówek i świetlic
- Restrukturyzacja sieci szkół
- Zapewnienie szerszego dostępu do Internetu na terenie gminy
- Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolu
- Rozbudowa i remonty obiektów infrastruktury kulturalnej i oświatowej
- Rozwój współpracy zagranicznej gminy
- Poszerzanie oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
- Prowadzenie zdrowotnych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- Utworzenie centrum pracy z rodziną
- Organizacja i rozwój działalności świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych we wsiach oraz działania integracyjne dla dzieci
- Organizacja lokali socjalnych

Realizując Lokalny Program Rewitalizacji odnoszący się do obszarów szczególnie zagrożonych występowaniem problemów przestrzennych, społecznych i gospodarczych, należy przyjąć, że wszystkie wymienione w Strategii cele będą przekładać się na podejmowane w Programie zadania. Zatem cele określone w LPR są komplementarne z założeniami Strategii.

Poprzez Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice Lokalny Program Rewitalizacji wykazuje także spójność z innymi dokumentami strategicznymi dotyczącymi województwa i powiatu. Analizę w tym zakresie przeprowadzono poprzez zestawienie zapisów Strategii z innymi dokumentami.

- **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (NSS) na lata 2007- 2013**

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia są podstawowym dokumentem przygotowywanym przez każdy kraj członkowski UE, określającym krajowe priorytety, na które będą przeznaczone unijne fundusze i środki krajowe w latach 2007-2013.

Obok działań o charakterze prawnym, fiskalnym i instytucjonalnym cele NSRO będą realizowane za pomocą programów i projektów współfinansowanych ze strony instrumentów strukturalnych, tj.:

- § Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko – EFRR i FS
- § Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka – EFRR
- § Program Operacyjny Kapitał Ludzki – EFS
- § 16 Regionalnych Programów Operacyjnych – EFRR
- § Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej – EFRR
- § Program Operacyjny Pomoc Techniczna – EFRR
- § Programy Operacyjne Europejskiej Współpracy Terytorialnej – EFRR

Powyższe programy będą przyczyniać się do realizacji celu strategicznego oraz horyzontalnych celów szczegółowych nakreślonych w tym dokumencie, a jednocześnie wytycznych przyjętych w SWW.

Celem strategicznym NSRO jest tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Cele horyzontalne NSRO:

- § Poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa;
- § Poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej;
- § Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski;
- § Podniesienie konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, w tym szczególnie sektora wytwórczego o wysokiej wartości dodanej oraz rozwój sektora usług;

- § Wzrost konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej;
- § Wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice spójna jest z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia, w szczególności w obszarze: „Budowy i modernizacji infrastruktury technicznej i społecznej mającej podstawowe znaczenie dla wzrostu konkurencyjności Polski” oraz „Wzrostu konkurencyjności polskich regionów i przeciwdziałanie ich marginalizacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej”.

- **Strategia Rozwoju Kraju (SRK) na lata 2007- 2015**

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia Rozwoju Kraju jest nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, stanowiącym punkt odniesienia zarówno dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dokument składa się z:

- części głównej obejmującej wprowadzenie, uwarunkowania i przesłanki rozwoju kraju, wizję Polski do 2015 r., cel główny i priorytety strategii wraz z wskaźnikami docelowymi, uwarunkowania realizacji strategii, źródła finansowania działań, system realizacji;
- załączników dostarczających uzupełniające informacje związane ze Strategią Rozwoju Kraju, jak zakres powiązania SRK z innymi strategiami i programami, rozszerzoną diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej kraju, zasady prowadzenia polityki regionalnej państwa oraz charakterystykę poszczególnych województw.

Priorytetami strategicznymi są:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.
3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.
4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.
5. Rozwój obszarów wiejskich.
6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

Realizacja powyższych priorytetów jest spójna z trzema celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice.

- **Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopolskiego na lata 2007-2013**

Głównym celem Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopolskiego jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców. Celami szczegółowymi są:

- Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania
- Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej i spójności terytorialnej województwa,
- Poprawa warunków życia poprzez zachowanie i ochronę środowiska naturalnego oraz zwiększanie bazy społecznej województwa

Spójność Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopolskiego występuje we wszystkich trzech celach szczegółowych tego programu. Odpowiadające tym celom zadania określone w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice to:

- Dokończenie wodociągowania gminy
- Rozbudowa systemu kanalizacyjnego na terenie gminy
- Dalsza gazyfikacja gminy
- Poprawa stanu dróg na terenie gminy
- Remonty mieszkań komunalnych
- Wyznaczenie i wyposażenie w infrastrukturę terenów pod rozwój gospodarczy
- Przystąpienie do funduszy poręczeniowych
- Regionalne Centrum Edukacji, Rekrualifikacji i Reaktywacji Zasobów Ludzkich
- Uruchomienie punktu doradztwa i rozwijanie współpracy z samorządem gospodarczym
- Prowadzenie kompleksowej polityki rozwoju ruchu turystycznego
- Poprawa wyposażenia szkół w pomoce dydaktyczne i organizacja pracowni przedmiotowych
- Budowa sal gimnastycznych przy szkołach podstawowych
- Organizacja stołówek i świetlic
- Zapewnienie szerszego dostępu do Internetu na terenie gminy
- Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolu
- Rozbudowa i remonty obiektów infrastruktury kulturalnej i oświatowej
- Rozwój współpracy zagranicznej gminy
- Poszerzanie oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej
- Utworzenie centrum pracy z rodziną
- Organizacja i rozwój działalności świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych we wsiach oraz działania integracyjne dla dzieci
- Organizacja lokali socjalnych

- **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020**

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice wpisuje się w Strategię Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020 zarówno na poziomie wizji rozwoju gminy, jak i celów strategicznych.

Zasadniczym wyzwaniem dla województwa zachodniopomorskiego określonym w misji rozwoju województwa jest „stworzenie warunków do stabilnego i zrównoważonego rozwoju, opartego na konkurencyjnej gospodarce i przedsiębiorczości mieszkańców oraz aktywności społecznej przy optymalnym wykorzystaniu istniejących zasobów”.

Do realizacji tej misji posłużyć ma osiągnięcie następujących celów strategicznych:

1. Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania,
2. Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego,
3. Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu,
4. Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami,
5. Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności,
6. Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.

W tym aspekcie zapisy Strategii Miasta i Gminy Bobolice wpisują się w cele strategiczne Strategii Rozwoju Województwa przede wszystkim poprzez rozbudowę infrastruktury technicznej na terenie miasta i gminy zmierzająca do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców, wszechstronne wspieranie rozwoju gospodarczego w oparciu o istniejący potencjał środowiska i mieszkańców oraz rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców.

- **Strategia województwa zachodniopomorskiego w zakresie polityki społecznej do roku 2015**

Misją polityki społecznej w województwie zachodniopomorskim jest podnoszenie jakości życia wśród mieszkańców regionu szczególnie tych, którzy ze względu na trudną sytuację życiową nie są w stanie samodzielnie zaspokoić podstawowych potrzeb bytowych, a przez to nie mogą uczestniczyć lub mają ograniczony udział w życiu rodzinnym, zawodowym i społecznym. Przyjęty cel pośredni w Strategii dotyczy stworzenia spójnego systemu realizacji zadań polityki społecznej.

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice wpisuje się w zapisy Strategii województwa w zakresie polityki społecznej głównie na poziomie celów strategicznych przypisanych odpowiednim obszarom problemowym. Poprzez III cel strategiczny „Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców” realizuje następujące cele strategiczne:

- Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia,
- Pomoc rodzinom w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych,

- Przeciwdziałanie i łagodzenie negatywnych skutków marginalizacji grup społecznych,
- Podniesienie bezpieczeństwa społecznego i socjalnego wśród osób starszych.

- **Strategia Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2005 – 2015**

Spójność Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice występuje w na poziomie celów strategicznych Strategii Rozwoju Powiatu Koszalińskiego. Obszarem dotyczącym rozwojowi zasobów ludzkich odpowiada w Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice cel strategiczny związany z rozwojem usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców

Odpowiednikiem II celu strategicznego Strategii Powiatu Koszalińskiego: „Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców” jest cel gminy obejmujący rozbudowę infrastruktury technicznej na terenie miasta i gminy zmierzającej do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców

W przypadku kolejnego celu strategicznego przyjętego dla powiatu – celu: „Wzrost konkurencyjności powiatu” odpowiednikiem jego jest cel gminy Bobolice „Wszechstronne wspieranie rozwoju gospodarczego w oparciu o istniejący potencjał środowiska i mieszkańców”

Rozpatrując również wskazane w Strategii priorytetowe zadania gminy, można stwierdzić, że wpisują się one w cele pośrednie Strategii Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2005 – 2015.

4. Okres programowania

Przyjęty w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Bobolic okres programowania dotyczy lat 2007-2016 tj. nowego okresu programowania Unii Europejskiej.

5. Delimitacja obszarów do rewitalizacji

5.1. Metodologia przeprowadzenia delimitacji

Posiłkując się *Rozporządzeniem (WE) nr 1080/2006*, przyjmuje się, że wybór obszarów powinien zostać dokonany na podstawie kryteriów takich, jak:

- A. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia;
- B. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia;
- C. niekorzystne trendy demograficzne;

- D. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji;
- E. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń;
- F. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska;
- G. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej;
- H. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców;
- I. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego;
- J. niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Według w/w Rozporządzenia obszary wskazane do rewitalizacji powinny spełniać łącznie co najmniej trzy kryteria z podanej wyżej listy, przy czym dwa muszą odnosić się do wymiaru społecznego tj. zawierać się w katalogu od A. do H.

Na potrzeby niniejszego opracowania przyjęto następujące rozwiązania (przedstawione wraz z uzasadnieniem).

Ad. A. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia może być mierzony liczbą przypadków udzielania pomocy społecznej oraz dodatkowo liczbą przypadków udzielania pomocy społecznej ze względu na ubóstwo – oba wskaźniki zostały uwzględnione w analizie;

Ad. B. wysoka stopa długotrwałego bezrobocia nie może być policzona dla obszaru miasta. Najmniejszym obszarem, dla którego obliczana jest stopa bezrobocia jest powiat, tym bardziej nie można obliczyć tego wskaźnika dla poszczególnych ulic, czy też obszarów. Uwzględniono zatem wskaźnik *bezrobocia* obliczony jako stosunek liczby osób bezrobotnych na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy oraz wskaźnik *bezrobocia długotrwałego* obliczony jako stosunek liczby osób długotrwanie bezrobotnych na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy;

Ad. C. niekorzystne trendy demograficzne mogą być analizowane wskaźnikami starzenia się społeczeństwa, dynamiką spadku ludności oraz migracjami długookresowymi – nie udało się jednak zebrać danych do wykonania analizy. Należy jednak zauważyć, że poszczególne wskaźniki nie koniecznie będą obrazować rzeczywiste problemy poszczególnych obszarów. Zjawisko starzenia się społeczeństwa oraz dynamika spadku ludności nie przekładają się na zamożność ludności, choć obserwuje się w niektórych badaniach socjologicznych zjawisko, iż ludność uboższą charakteryzuje właśnie mniejsza dynamika urodzeń. Nie sposób również wyciągnąć wniosku, że w Polsce statystyczny wiek umieralności jest niższy dla społeczeństw uboższych. Nie należy spodziewać się z kolei, aby w mieście wielkości Bobolic saldo migracji wypadło niekorzystnie dla terenów zdegradowanych z innych powodów niż rozwój wolnych terenów pod inwestycje mieszkaniowe.

Ad. D. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji – zjawisko może być zbadane wyłącznie poprzez wykonanie spisu powszechnego, czyli praktycznie na potrzeby niniejszego opracowania jest to niewykonalne;

Ad. E. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń może być zbadany liczbą przestępstw i wykroczeń – z powodu braku danych nie uwzględniono tego wskaźnika;

Ad. F. szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska – w funkcjonujących wytycznych proponuje się badanie tego zjawiska powierzchnią działek nie użytkowanych lub liczbą budynków zagrażających życiu i zdrowiu mieszkańców oraz budynków wyłączonych z eksploatacji. Należy stwierdzić, że dla miasta wielkości Bobolic przedmiotowa analiza nie zobrazuje w sposób właściwy problemów.

Ad. G. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – powinien być mierzony liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach. Ze względu na brak danych w rozbiu na poszczególne ulice miasta wskaźnik nie został uwzględniony w analizie.

Ad. H. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców – zjawisko nieistotne dla miasta.

Ad. I. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego – powinien być mierzony wskaźnikiem liczby zgłoszeń o rozbiórkach obiektów budowlanych, co jest zjawiskiem w Bobolicach na tyle niewielkim, że trudno na jego podstawie wyciągać wnioski o degradacji obszarów. Pomiar może być wykonany również wskaźnikiem liczby mieszkań, w których brak jest wodociągu i/lub centralnego ogrzewania i/lub gazu z sieci. Nie sposób pozyskać na potrzeby niniejszego opracowania odpowiednich danych. Zastosowano jednak dla tego zjawiska analizę opisową (nie wskaźnikową) wykonaną na podstawie wizji w terenie oraz wywiadów z pracownikami magistratu i zakładu zarządzającego mieniem komunalnym.

Ad. J. niski poziom wydajności energetycznej budynków – wykonanie analizy byłoby niezwykle kosztowne i nie podjęto odpowiednich badań.

Jak wynika z przyjętych założeń, do wykonania delimitacji obszarów posłużono się czterema kryteriami społecznymi oraz jednym kryterium związanym ze stanem budynków w poszczególnych obszarach. Cztery kryteria społeczne zostaną opisane metodą wskaźnikową, natomiast dla kryterium stanu technicznego budynków wykonano analizę opisową.

W celu wyznaczenia obszarów do rewitalizacji zastosowano metodę wskaźnikową. Wybrane wskaźniki to:

- W1 – *wskaźnik pomocy społecznej* obliczony jako stosunek liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy,

- W2 – *wskaźnik ubóstwa* obliczony jako stosunek liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy,
- W3 – *wskaźnik bezrobocia* obliczony jako stosunek liczby osób bezrobotnych na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy,
- W4 – *wskaźnik bezrobocia długotrwałego* obliczony jako stosunek liczby osób długotrwanie bezrobotnych na danej ulicy do liczby mieszkańców tej ulicy.

Za obszary kwalifikujące się do rewitalizacji, a więc te o największym natężeniu problemów społecznych, uznano te, które mają wysoką wartość wskaźników W1-W4. Zatem potencjalnym obszarem predysponowanym do rewitalizacji jest obszar, na terenie którego:

§ Znaczna liczba mieszkańców korzysta z pomocy społecznej, w tym w szczególności ze względu na ubóstwo,

§ Większość mieszkańców jest bezrobotnych i pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Następnie każdy wskaźnik został wystandaryzowany. Polega to na odjęciu od nominalnej wartości wskaźnika dla danej ulicy średniej wartości dla całego miasta i podzieleniu przez odchylenie standardowe dla całego miasta. W wyniku tej procedury wszystkie wystandaryzowane wskaźniki mają rozkład charakteryzujący się jednakową średnią (zero) i odchyleniem standardowym (jeden), co umożliwia ich logiczną interpretację i uprawnia do dodawania.

Na bazie wystandaryzowanych wskaźników utworzono indeks zbiorczy (wskaźnik sumaryczny) pozwalający na uszeregowanie poszczególnych ulic Bobolic od najmniej zagrożonej negatywnymi zjawiskami społeczno-gospodarczymi (najniższa wartość indeksu) do najbardziej zagrożonej (najwyższa wartość indeksu). Przyjmuje on postać:

$$\text{Indeks1} = W1 + W2 + W3 + W4$$

Standardowo metodologia przewiduje również uwzględnienie w analizie wskaźnika przedsiębiorczości oraz liczby przestępstw. Jednakże ze względu na trudności w pozyskaniu danych statystycznych dotyczących liczby właścicieli przedsiębiorstw zamieszkałych na danej ulicy oraz liczby przestępstw odnotowanych na poszczególnych ulicach, wskaźniki te zostały pominięte w niniejszej analizie, choć z całą pewnością wniosłyby dodatkowe spojrzenie na problemy społeczne i gospodarcze w mieście Bobolice.

Metodologia przyjęta do oceny stopnia degradacji rejonów Bobolic według poszczególnych wskaźników, a tym samym do wyznaczenia obszarów do rewitalizacji, prezentuje się następująco:

Udział liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W1)**Źródło danych:**

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Dane wejściowe:

- Liczba przypadków udzielania pomocy przez MGOPS na każdej ulicy,
- Liczba mieszkańców poszczególnych ulic.

1 krok. Obliczenie wskaźnika:

- Liczba przypadków udzielania pomocy przez MGOPS w poszczególnych ulicach dzielona przez liczbę mieszkańców poszczególnych ulic – wynik mnożony przez 100.

Otrzymano:

- Liczbę przypadków udzielania pomocy społecznej na 100 mieszkańców poszczególnych ulic.

2 krok. Standaryzacja wskaźnika:

- Obliczenie średniej arytmetycznej liczby przypadków udzielania pomocy przez MGOPS w całym mieście,
- Obliczenie odchylenia standardowego liczby przypadków udzielania pomocy przez MGOPS w całym mieście,
- Odjęcie od nominalnej wartości wskaźnika dla danej ulicy średniej arytmetycznej wartości dla wszystkich ulic, a następnie podzielenie różnicy przez odchylenie standardowe dla wszystkich ulic.

Otrzymano:

- Wystandaryzowany wskaźnik pomocy społecznej.

Udział liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W2)**Źródło danych:**

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Dane wejściowe:

- Liczba przypadków udzielania pomocy przez MGOPS z powodu ubóstwa na każdej ulicy,
- Liczba mieszkańców poszczególnych ulic.

1 krok. Obliczenie wskaźnika:

- Liczba przypadków udzielania pomocy przez MGOPS z powodu ubóstwa w poszczególnych ulicach dzielona przez liczbę mieszkańców poszczególnych ulic – wynik mnożony przez 100.

Otrzymano:

- Liczbę przypadków udzielania pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców poszczególnych ulic.

2 krok. Standaryzacja wskaźnika:

- Obliczenie średniej arytmetycznej liczby przypadków udzielania pomocy przez MGOPS z powodu ubóstwa w całym mieście,
- Obliczenie odchylenia standardowego liczby przypadków udzielania pomocy przez MGOPS z powodu ubóstwa w całym mieście,
- Odjęcie od nominalnej wartości wskaźnika dla danej ulicy średniej arytmetycznej wartości dla wszystkich ulic, a następnie podzielenie różnicy przez odchylenie standardowe dla wszystkich ulic.

Otrzymano:

- Wystandaryzowany wskaźnik ubóstwa.

Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W3)

Źródło danych:

- Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie.

Dane wejściowe:

- Liczba osób bezrobotnych na każdej ulicy,
- Liczba mieszkańców poszczególnych ulic.

1 krok. Obliczenie wskaźnika:

- Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych ulicach dzielona przez liczbę mieszkańców poszczególnych ulic – wynik mnożony przez 100.

Otrzymano:

- Liczbę osób bezrobotnych na 100 mieszkańców poszczególnych ulic.

2 krok. Standaryzacja wskaźnika:

- Obliczenie średniej arytmetycznej liczby osób bezrobotnych w całym mieście,
- Obliczenie odchylenia standardowego liczby osób bezrobotnych w całym mieście,
- Odjęcie od nominalnej wartości wskaźnika dla danej ulicy średniej arytmetycznej wartości dla wszystkich ulic, a następnie podzielenie różnicy przez odchylenie standardowe dla wszystkich ulic.

Otrzymano:

- Wystandaryzowany wskaźnik bezrobocia.

Udział liczby osób długotrwale bezrobotnych w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W4)**Źródło danych:**

- Powiatowy Urząd Pracy w Koszalinie.

Dane wejściowe:

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych na każdej ulicy,
- Liczba mieszkańców poszczególnych ulic.

1 krok. Obliczenie wskaźnika:

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych ulicach dzielona przez liczbę mieszkańców poszczególnych ulic – wynik mnożony przez 100.

Otrzymano:

- Liczbę osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców poszczególnych ulic.

2 krok. Standaryzacja wskaźnika:

- Obliczenie średniej arytmetycznej liczby osób długotrwale bezrobotnych w całym mieście,
- Obliczenie odchylenia standardowego liczby osób długotrwale bezrobotnych w całym mieście,
- Odjęcie od nominalnej wartości wskaźnika dla danej ulicy średniej arytmetycznej wartości dla wszystkich ulic, a następnie podzielenie różnicy przez odchylenie standardowe dla wszystkich ulic.

Otrzymano:

- Wystandaryzowany wskaźnik bezrobocia długotrwałego.

Stopień degradacji społecznej – wskaźnik sumaryczny (suma wyżej wymienionych zjawisk)**Dane wejściowe:**

- Wystandaryzowane wskaźniki W1-W4.

1 krok.

Suma wystandaryzowanych wskaźników W1-W4.

Otrzymano:

- Sumaryczny wskaźnik stopnia degradacji społecznej.

2 krok.

- Przeprowadzenie gradacji.

5.2. Wskazanie obszarów do rewitalizacji według analizy wskaźników społecznych i gospodarczych

Analizą objęto 51 ulic miasta Bobolice.

Wystandardyzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla całego miasta, i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Przejście odchylenia od średniej do wartości dodatniej wskazuje, które ulice odznaczają się wskaźnikiem degradacji wyższym od średniej dla całego miasta. Z kolei wartości ujemne odchylenia ukazują obszary o najlepszej sytuacji społecznej, w których negatywne zjawiska społeczne w porównaniu ze średnią dla całego miasta odznaczają się mniejszym natężeniem.

Każdy ze wskaźników cząstkowych został zanalizowany w czterostopniowej skali degradacji. Granicę rozróżniającą sytuację korzystną od sytuacji problemowej wyznacza norma tj. wartość 0. Interwał na poszczególnych poziomach w skali został ustalony poprzez podzielenie przez 2 różnicy punktowej pomiędzy zerem a wartością minimalną oraz zerem a wartością maksymalną, jakie przyjmuje dany wskaźnik (wartość minimalna i maksymalna zostały zaokrąglone w górę do liczby całkowitej). Następnie każdemu przedziałowi punktowemu nadano kolor, przy czym najbardziej problemowe obszary, czyli te charakteryzujące się największą liczbą punktów, zostały zaznaczone najbardziej intensywnym kolorem. Im mniejsze natężenie problemów społecznych i lepsza sytuacja, tym mniej intensywny kolor:

Skala	Przedział punktowy	Interpretacja wyników
IV stopień degradacji do	Sytuacja bardzo zła
III stopień degradacji do	Sytuacja zła
II stopień degradacji do	Sytuacja dobra
I stopień degradacji do	Sytuacja bardzo dobra

Zastosowanie skali degradacji umożliwiło zobrazowanie problemów społecznych na mapie miasta, pokazując zróżnicowanie poszczególnych ulic pod względem wybranych problemów społecznych, jak również pod względem sumy wszystkich analizowanych zjawisk.

Zdarzało się, iż analizowane ulice zamieszkiwała niewielka liczba osób. Tego typu przypadki należało wykluczyć, aby nie zafałszowały listy obszarów kwalifikujących się do odnowy poprzez efekt błędu indywidualnego.

5.2.1. Udział liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W1)

Lp.	Nazwa ulicy	Liczba przypadków udzielenia pomocy przez MGOPS	Liczba mieszkańców	Wskaźnik pomocy na 100 osób	Wystandaryzowany wskaźnik pomocy społecznej (W1)
1	W. Polskiego	2	24	8,33	2,09
2	Plac Chrobrego	7	88	7,95	1,95
3	Mickiewicza	6	76	7,89	1,93
4	Polna	11	142	7,75	1,87
5	Robotnicza	5	70	7,14	1,65
6	Koszalińska	10	144	6,94	1,57
7	Seligera	3	49	6,12	1,26
8	Ratuszowa	3	51	5,88	1,17
9	Sienkiewicza	2	35	5,71	1,11
10	Polanowska	8	141	5,67	1,10
11	Wiejska	1	18	5,56	1,05
12	Kolejowa	2	38	5,26	0,94
13	Reymonta	4	80	5,00	0,84
14	Górskiego	1	22	4,55	0,68
15	Zielona	1	22	4,55	0,68
16	Jedności Narodowej	9	208	4,33	0,59
17	Hanki Sawickiej	2	49	4,08	0,50
18	Spichrzowa	1	27	3,70	0,36
19	1 Maja	6	189	3,17	0,16
20	Tomeckiego	1	32	3,13	0,14
21	Langiewicza	3	97	3,09	0,13
22	Fabryczna	8	274	2,92	0,07
23	Reja	4	138	2,90	0,06
24	Matejki	4	149	2,68	-0,02
25	Szkolna	9	356	2,53	-0,08
26	Świerczewskiego	5	199	2,51	-0,08
27	Warszawska	1	41	2,44	-0,11
28	Wyspiańskiego	2	93	2,15	-0,22
29	Plac Zwycięstwa	2	162	1,23	-0,56
30	Pionierów	1	89	1,12	-0,60
31	Kochanowskiego	1	93	1,08	-0,62
32	Leśna	1	94	1,06	-0,63
33	Pocztowa	2	282	0,71	-0,76
34	Magazynowa	1	204	0,49	-0,84
35	Akacjowa	0	55	0,00	-1,02
36	Dolna	0	14	0,00	-1,02
37	Dworcowa	0	53	0,00	-1,02

38	Działkowa	0	5	0,00	-1,02
39	Jagoszewskiego	0	47	0,00	-1,02
40	Kowalskiego	0	40	0,00	-1,02
41	Lipowa	0	110	0,00	-1,02
42	Łazienkowa	0	100	0,00	-1,02
43	Łąkowa	0	14	0,00	-1,02
44	Ogrodowa	0	60	0,00	-1,02
45	Przemysłowa	0	1	0,00	-1,02
46	Słowackiego	0	15	0,00	-1,02
47	Spacerowa	0	9	0,00	-1,02
48	Spółdzielcza	0	10	0,00	-1,02
49	Szpitalna	0	61	0,00	-1,02
50	Traugutta	0	80	0,00	-1,02
51	Tylna	0	20	0,00	-1,02
	SUMA	129	4 470	2,89	0,06

SREDNIA ARYTMETYCZNA	2,7383
ODCHYLENIE STANDARDOWE	2,6769

Skala:	1,5 do 3
	0 do 1,5
	-1 do 0
	-2 do -1

Pod względem wskaźnika pomocy społecznej można zauważyć stosunkowo równomierne jego rozłożenie na terenie całego miasta Bobolice. Najtrudniejsza sytuacja widoczna jest na ulicy Wojska Polskiego, jednakże jest ona jedną z mniejszych ulic miasta. Zamieszkują ją tylko 24 osoby. Z ulic nieco liczniej zamieszkanych, których znaczna liczba mieszkańców korzysta z pomocy społecznej, warto wymienić ulicę Mickiewicza, Polną i Robotniczą zlokalizowane na obrzeżach miasta, ulicę Koszalińską stanowiącą jedną z głównych osi komunikacyjnych miasta oraz Plac Chrobrego znajdujący się w północnej części miasta.

Większość ulic, które zamieszkuje relatywnie duża liczba rodzin o trudnej sytuacji życiowej w skali całego miasta, znajduje się w południowo-zachodniej części miasta ograniczonej ulicami: Mickiewicza, Warszawską, Reymonta, Seligera, Wojska Polskiego, Koszalińską oraz Dolną.

W mniejszym stopniu, poniżej przeciętnej dla całego miasta, trudna sytuacja życiowa dotyczy osób zamieszkujących pozostałe ulice, w tym szczególnie dobrą sytuacją charakteryzują się ulice: Szkolna, Poczтовая, Fabryczna, Magazynowa, Świerczewskiego i Plac Zwycięstwa. Są to najliczniej zamieszkane ulice miasta. Na każdej z nich nie notuje się więcej niż 10 osób korzystających z pomocy społecznej. W mieście

notuje się 17 ulic, których żaden z mieszkańców nie korzysta z pomocy społecznej. W grupie tej wyróżniają się przede wszystkim ulice: Lipowa, Łazienkowa i Traugutta.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy wskaźnik pomocy społecznej nie koncentruje się w sposób szczególny na określonym obszarze miasta. Wysokie wartości tego wskaźnika można zaobserwować na terenie całego miasta.

Wyniki analiz prezentuje mapa poniżej.

Mapa 1. Wskaźnik pomocy społecznej (W1)

5.2.2. Udział liczby przypadków udzielenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W2)

Lp.	Nazwa ulicy	Liczba przypadków udzielenia pomocy przez MGOPS ze względu na ubóstwo	Liczba mieszkańców	Wskaźnik ubóstwa na 100 osób	Wystandaryzowany wskaźnik ubóstwa (W2)
1	Plac Chrobrego	7	88	7,95	2,96
2	Polna	9	142	6,34	2,20
3	Robotnicza	4	70	5,71	1,90
4	Kolejowa	2	38	5,26	1,69
5	Koszalińska	7	144	4,86	1,50
6	Górskiego	1	22	4,55	1,35
7	Zielona	1	22	4,55	1,35
8	Polanowska	6	141	4,26	1,21
9	W. Polskiego	1	24	4,17	1,17
10	Hanki Sawickiej	2	49	4,08	1,13
11	Mickiewicza	3	76	3,95	1,06
12	Ratuszowa	2	51	3,92	1,05
13	Reymonta	3	80	3,75	0,97
14	Langiewicza	3	97	3,09	0,66
15	Fabryczna	7	274	2,55	0,41
16	Warszawska	1	41	2,44	0,35
17	Jedności Narodowej	5	208	2,40	0,34
18	Reja	3	138	2,17	0,23
19	1 Maja	4	189	2,12	0,20
20	Seligera	1	49	2,04	0,16
21	Szkolna	6	356	1,69	0,00
22	Świerczewskiego	3	199	1,51	-0,09
23	Wyspiańskiego	1	93	1,08	-0,29
24	Pocztowa	2	282	0,71	-0,47
25	Matejki	1	149	0,67	-0,48
26	Plac Zwycięstwa	1	162	0,62	-0,51
27	Akacjowa	0	55	0,00	-0,80
28	Dolna	0	14	0,00	-0,80
29	Dworcowa	0	53	0,00	-0,80
30	Działkowa	0	5	0,00	-0,80
31	Jagoszewskiego	0	47	0,00	-0,80
32	Kochanowskiego	0	93	0,00	-0,80
33	Kowalskiego	0	40	0,00	-0,80
34	Leśna	0	94	0,00	-0,80
35	Lipowa	0	110	0,00	-0,80

Wersja z dnia: 2008-06-20

Strona: 36

36	Łazienkowa	0	100	0,00	-0,80
37	Łąkowa	0	14	0,00	-0,80
38	Magazynowa	0	204	0,00	-0,80
39	Ogrodowa	0	60	0,00	-0,80
40	Pionierów	0	89	0,00	-0,80
41	Przemysłowa	0	1	0,00	-0,80
42	Sienkiewicza	0	35	0,00	-0,80
43	Słowackiego	0	15	0,00	-0,80
44	Spacerowa	0	9	0,00	-0,80
45	Spichrzowa	0	27	0,00	-0,80
46	Spółdzielcza	0	10	0,00	-0,80
47	Szpitalna	0	61	0,00	-0,80
48	Tomeckiego	0	32	0,00	-0,80
49	Traugutta	0	80	0,00	-0,80
50	Tylna	0	20	0,00	-0,80
51	Wiejska	0	18	0,00	-0,80
	SUMA	86	4 470	1,92	0,11

ŚREDNIA ARYTMETYCZNA	1,6947
ODCHYLENIE STANDARDOWE	2,1154

Skala:	1,5 do 3
	0 do 1,5
	-0,5 do 0
	-1 do -0,5

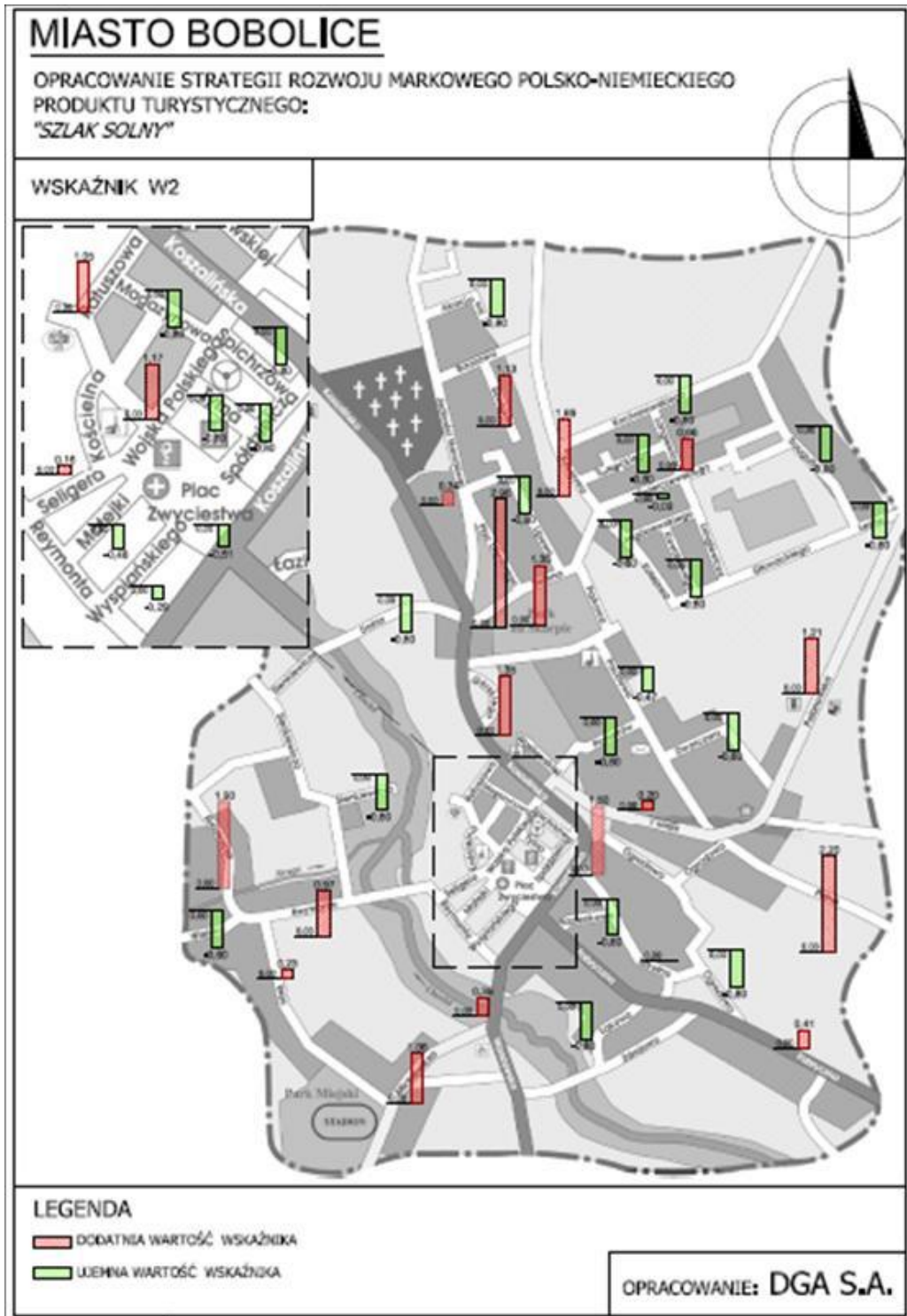
Analiza ubóstwa wykazuje się również stosunkowo równomiernym rozłożeniem na terenie całego miasta Bobolice. Wśród ulic problematycznych pod względem ubóstwa szczególnie wyróżniają się ulice: Plac Chrobrego, Polna Robotnicza i Kolejowa. Tam liczba przypadków korzystania z pomocy społecznej z powodu ubóstwa na tle całego miasta jest największa.

Ponadprzeciętny poziom ubóstwa zauważa się również wśród mieszkańców ulicy Koszalińskiej, Górskiego, Zielonej, Polanowskiej, Wojska Polskiego, Hanki Sawickiej, Mickiewicza, Ratuszowej, Reymonta, Langiewicza, Fabrycznej, Warszawskiej, Jedności Narodowej, Reja, 1-Maja oraz Seligera.

W najmniejszym stopniu ubóstwo dotyka mieszkańców m.in. ulicy Wiejskiej, Tylniej, Traugutta, Tomeckiego i Szpitalnej, gdzie zamieszkuje stosunkowo mała liczba mieszkańców. Ulicą, na której mieszka dużo osób, a która charakteryzuje się niskim wskaźnikiem ubóstwa, jest ulica Magazynowa.

Wyniki analiz prezentuje mapa poniżej.

Mapa 2. Wskaźnik ubóstwa (W2)

5.2.3. Udział liczby osób bezrobotnych w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W3)

Lp.	Nazwa ulicy	Liczba bezrobotnych	Liczba mieszkańców	Wskaźnik bezrobocia na 100 osób	Wystandaryzowany wskaźnik bezrobocia (W3)
1	Spółdzielcza	3	10	30,00	2,51
2	Spichrzowa	8	27	29,63	2,46
3	Wiejska	5	18	27,78	2,21
4	Zielona	6	22	27,27	2,14
5	Hanki Sawickiej	11	49	22,45	1,50
6	W. Polskiego	5	24	20,83	1,29
7	Kolejowa	7	38	18,42	0,97
8	Seligera	9	49	18,37	0,96
9	1 Maja	34	189	17,99	0,91
10	Plac Chrobrego	15	88	17,05	0,79
11	Reja	22	138	15,94	0,64
12	Polna	22	142	15,49	0,58
13	Lipowa	17	110	15,45	0,57
14	Łąkowa	2	14	14,29	0,42
15	Robotnicza	10	70	14,29	0,42
16	Fabryczna	39	274	14,23	0,41
17	Kochanowskiego	13	93	13,98	0,38
18	Polanowska	19	141	13,48	0,31
19	Łazienkowa	12	100	12,00	0,11
20	Koszalińska	17	144	11,81	0,09
21	Akacyjowa	6	55	10,91	-0,03
22	Plac Zwycięstwa	17	162	10,49	-0,09
23	Pocztowa	29	282	10,28	-0,11
24	Świerczewskiego	20	199	10,05	-0,14
25	Traugutta	8	80	10,00	-0,15
26	Tylna	2	20	10,00	-0,15
27	Szpitalna	6	61	9,84	-0,17
28	Warszawska	4	41	9,76	-0,18
29	Magazynowa	19	204	9,31	-0,24
30	Szkolna	33	356	9,27	-0,25
31	Mickiewicza	7	76	9,21	-0,26
32	Jedności Narodowej	19	208	9,13	-0,27
33	Matejki	13	149	8,72	-0,32
34	Wyspiańskiego	8	93	8,60	-0,34
35	Langiewicza	8	97	8,25	-0,38
36	Ratuszowa	4	51	7,84	-0,44
37	Dolna	1	14	7,14	-0,53
38	Ogrodowa	4	60	6,67	-0,59

39	Reymonta	5	80	6,25	-0,65
40	Dworcowa	3	53	5,66	-0,73
41	Kowalskiego	2	40	5,00	-0,82
42	Górskiego	1	22	4,55	-0,88
43	Leśna	3	94	3,19	-1,06
44	Sienkiewicza	1	35	2,86	-1,10
45	Pionierów	2	89	2,25	-1,18
46	Jagoszewskiego	1	47	2,13	-1,20
47	Działkowa	0	5	0,00	-1,48
48	Przemysłowa	0	1	0,00	-1,48
49	Słowackiego	0	15	0,00	-1,48
50	Spacerowa	0	9	0,00	-1,48
51	Tomeckiego	0	32	0,00	-1,48
	SUMA	502	4 470	11,23	0,01

ŚREDNIA ARYTMETYCZNA	11,1393
ODCHYLENIE STANDARDOWE	7,5233

Skala:	1,5 do 3
	0 do 1,5
	-1 do 0
	-2 do -1

Pod względem liczby osób bezrobotnych sytuacja jest podobna jak w przypadku dwóch powyżej analizowanych wskaźników. Trudno tak naprawdę wyszczególnić większe obszary miasta Bobolice, w których problem bezrobocia byłby mocno nasilony lub też nie dotyczył jego mieszkańców w ogóle.

Najbardziej na tle całego miasta wyróżniają się ulice: Spółdzielcza, Spichrzowa, Wiejska oraz Zielona. Praktycznie co trzecia osoba zamieszkująca te ulice jest bezrobotna.

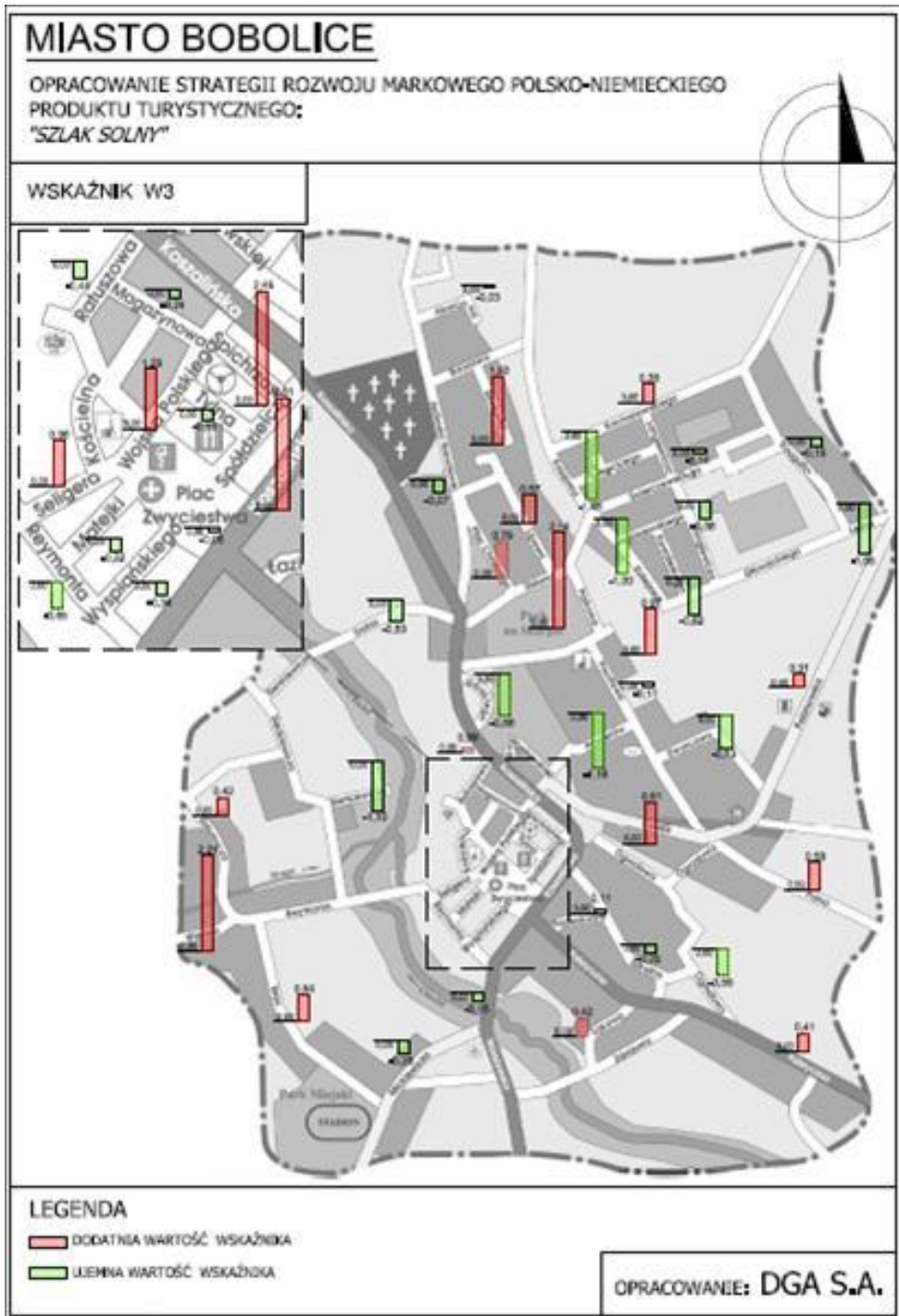
Relatywnie duża liczba osób bezrobotnych, w porównaniu ze średnią dla całego miasta, zamieszkuje także ulice: Hanki Sawickiej, Wojska Polskiego, Kolejową, Seligera, 1 Maja, Plac Chrobrego, Reja, Polną, Lipową, Łąkową, Robotniczą, Fabryczną, Kochanowskiego, Polanowską, Łazienkową oraz Koszalińską. Ulice te znajdują się w różnych częściach miasta. Część z nich tworzy pewien wydzielony obszar w północno-wschodniej części miasta, ograniczony ulicą Brzozową, Jedności Narodowej, Zieloną i Kolejową. Inne znajdują się na obrzeżach miasta lub w jego centrum (przy Placu Zwycięstwa) i są raczej punktowo rozłożone na terenie całych Bobolic.

W najmniejszym stopniu problem bezrobocia dotyczy mieszkańców ulicy Leśnej, Sienkiewicza, Pionierów, Jagoszewskiego, Działkowej, Przemysłowej, Słowackiego, Spacerowej i Tomeckiego. Są to ulice o stosunkowo małej liczbie mieszkańców w skali całego miasta. W niskim stopniu problem bezrobocia dotyka

również ulicy Pocztowej, Świerczewskiego, Magazynowej, Szkolnej i Jedności Narodowej. Są to jednej z najliczniej zamieszkałych ulic miasta.

Wyniki analiz prezentuje mapa poniżej.

Mapa 3. Wskaźnik bezrobocia (W3)

5.2.4. Udział liczby osób bezrobotnych długotrwale w liczbie 100 mieszkańców poszczególnych ulic (W4)

Lp.	Nazwa ulicy	Liczba długotrwale bezrobotnych	Liczba mieszkańców	Wskaźnik bezrobocia długotrwałego na 100 osób	Wystandaryzowany wskaźnik bezrobocia długotrwałego (W4)
1	Spółdzielcza	3	10	30,00	3,63
2	Spichrzowa	7	27	25,93	2,98
3	Zielona	5	22	22,73	2,46
4	Hanki Sawickiej	9	49	18,37	1,76
5	Robotnicza	9	70	12,86	0,87
6	Plac Chrobrego	11	88	12,50	0,81
7	1 Maja	23	189	12,17	0,76
8	Wiejska	2	18	11,11	0,59
9	Akacyjowa	6	55	10,91	0,56
10	Kolejowa	4	38	10,53	0,50
11	Lipowa	11	110	10,00	0,41
12	Tylna	2	20	10,00	0,41
13	Polna	14	142	9,86	0,39
14	Kochanowskiego	9	93	9,68	0,36
15	Fabryczna	26	274	9,49	0,33
16	Reja	13	138	9,42	0,32
17	Traugutta	7	80	8,75	0,21
18	W. Polskiego	2	24	8,33	0,14
19	Seligera	4	49	8,16	0,11
20	Ratuszowa	4	51	7,84	0,06
21	Pocztowa	22	282	7,80	0,06
22	Jedności Narodowej	16	208	7,69	0,04
23	Łąkowa	1	14	7,14	-0,05
24	Plac Zwycięstwa	11	162	6,79	-0,11
25	Mickiewicza	5	76	6,58	-0,14
26	Szpitalna	4	61	6,56	-0,14
27	Polanowska	9	141	6,38	-0,17
28	Koszalińska	9	144	6,25	-0,19
29	Tomeckiego	2	32	6,25	-0,19
30	Langiewicza	6	97	6,19	-0,20
31	Świerczewskiego	12	199	6,03	-0,23
32	Matejki	8	149	5,37	-0,34
33	Szkolna	19	356	5,34	-0,34
34	Łazienkowa	5	100	5,00	-0,40
35	Reymonta	4	80	5,00	-0,40
36	Magazynowa	10	204	4,90	-0,41
37	Warszawska	2	41	4,88	-0,42

38	Górskiego	1	22	4,55	-0,47
39	Wyspiańskiego	3	93	3,23	-0,68
40	Kowalskiego	1	40	2,50	-0,80
41	Jagoszewskiego	1	47	2,13	-0,86
42	Leśna	2	94	2,13	-0,86
43	Ogrodowa	1	60	1,67	-0,93
44	Pionierów	1	89	1,12	-1,02
45	Dolna	0	14	0,00	-1,20
46	Dworcowa	0	53	0,00	-1,20
47	Działkowa	0	5	0,00	-1,20
48	Przemysłowa	0	1	0,00	-1,20
49	Sienkiewicza	0	35	0,00	-1,20
50	Słowackiego	0	15	0,00	-1,20
51	Spacerowa	0	9	0,00	-1,20
	SUMA	326	4 470	7,29	-0,03

SREDNIA ARYTMETYCZNA	7,4528
ODCHYLENIE STANDARDOWE	6,2032

Skala:	2 do 4
	0 do 2
	-1 do 0
	-2 do -1

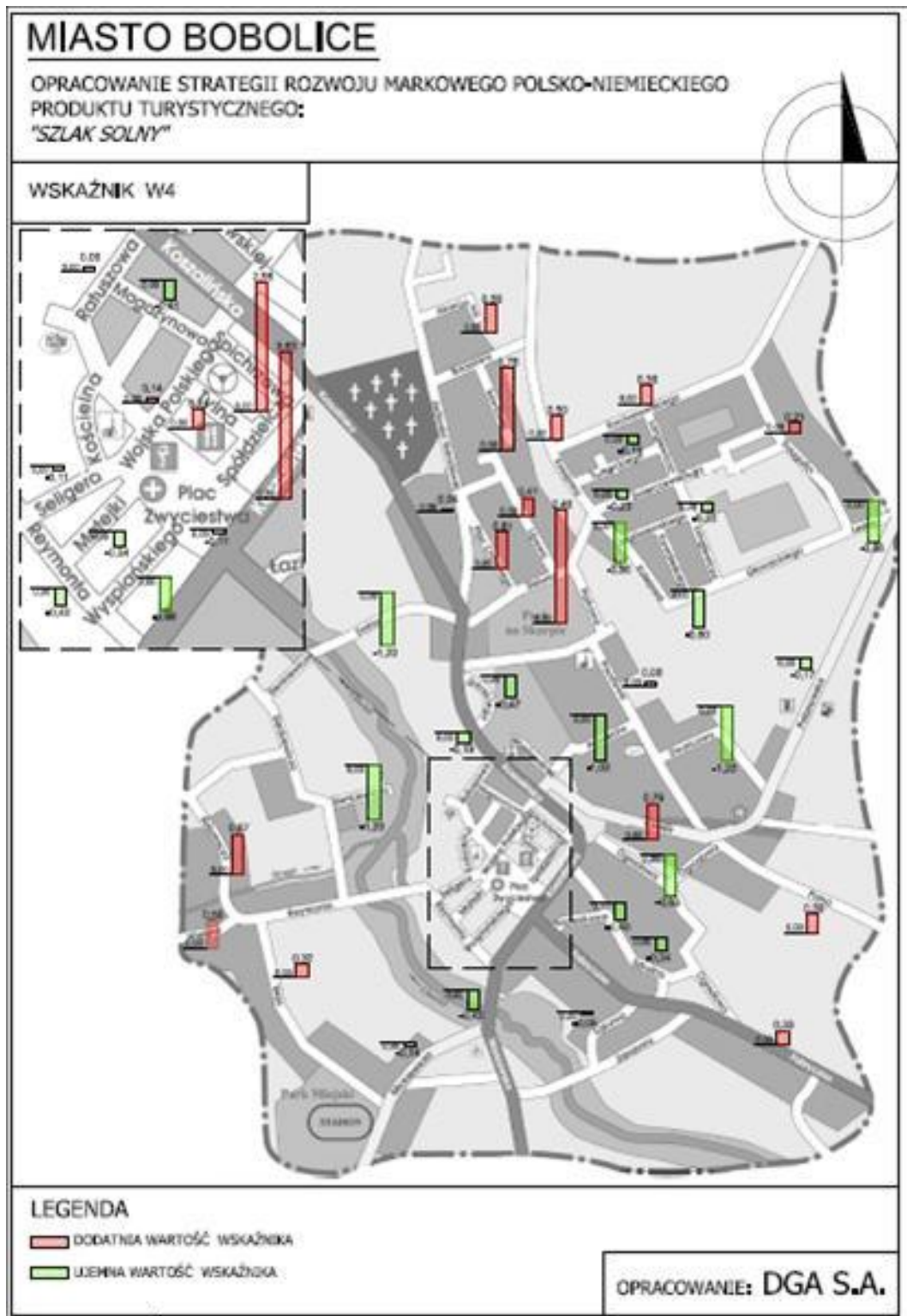
W zakresie bezrobocia przeprowadzono uzupełniające analizy dotyczące bezrobocia długotrwałego tj. sytuacji, w której osoba bezrobotna pozostaje bez pracy łącznie przez 12 miesięcy w przeciągu dwóch lat. Długotrwałe bezrobocie jest o tyle niebezpiecznym zjawiskiem, że często może prowadzić do wykluczenia społecznego, dlatego problem ten powinien być poddany szczegółowym analizom.

Ulica Spółdzielcza, Spichrzowa i Zielona jawią się jako ulice o najtrudniejszej sytuacji społecznej. Zamieszkuje je relatywnie najwięcej osób długotrwałe bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Najkorzystniejsza sytuacja na tle całego miasta występuje na ulicy Pionierów, Dolnej, Dworcowej, Działkowej, Przemysłowej, Sienkiewicza, Słowackiego i Spacerowej. Zamieszkuje je relatywnie najmniej osób zarejestrowanych jako długotrwałe bezrobotne w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Są to jednak ulice, które zamieszkuje stosunkowo mała liczba mieszkańców.

Wyniki analiz prezentuje mapa poniżej.

Mapa 4. Wskaźnik bezrobocia długotrwałego (W4)

5.2.5. Wskaźnik sumaryczny

Lp.	Nazwa ulicy	Wskaźnik pomocy społecznej (W1)	Wskaźnik ubóstwa (W2)	Wskaźnik bezrobocia (W3)	Wskaźnik bezrobocia długotrwałego (W4)	Indeks zbiorczy - wskaźnik sumaryczny
1	Zielona	0,68	1,35	2,14	2,46	6,63
2	Plac Chrobrego	1,95	2,96	0,79	0,81	6,51
3	Polna	1,87	2,20	0,58	0,39	5,03
4	Spichrzowa	0,36	-0,80	2,46	2,98	5,00
5	Hanki Sawickiej	0,50	1,13	1,50	1,76	4,89
6	Robotnicza	1,65	1,90	0,42	0,87	4,84
7	W. Polskiego	2,09	1,17	1,29	0,14	4,69
8	Spółdzielcza	-1,02	-0,80	2,51	3,63	4,32
9	Kolejowa	0,94	1,69	0,97	0,50	4,09
10	Wiejska	1,05	-0,80	2,21	0,59	3,05
11	Koszalińska	1,57	1,50	0,09	-0,19	2,96
12	Mickiewicza	1,93	1,06	-0,26	-0,14	2,59
13	Seligera	1,26	0,16	0,96	0,11	2,50
14	Polanowska	1,10	1,21	0,31	-0,17	2,45
15	1 Maja	0,16	0,20	0,91	0,76	2,03
16	Ratuszowa	1,17	1,05	-0,44	0,06	1,85
17	Reja	0,06	0,23	0,64	0,32	1,24
18	Fabryczna	0,07	0,41	0,41	0,33	1,21
19	Reymonta	0,84	0,97	-0,65	-0,40	0,77
20	Jedności Narodowej	0,59	0,34	-0,27	0,04	0,70
21	Górskiego	0,68	1,35	-0,88	-0,47	0,68
22	Langiewicza	0,13	0,66	-0,38	-0,20	0,20
23	Warszawska	-0,11	0,35	-0,18	-0,42	-0,36
24	Świerczewskiego	-0,08	-0,09	-0,14	-0,23	-0,55
25	Szkolna	-0,08	0,00	-0,25	-0,34	-0,67
26	Kochanowskiego	-0,62	-0,80	0,38	0,36	-0,69
27	Lipowa	-1,02	-0,80	0,57	0,41	-0,84
28	Matejki	-0,02	-0,48	-0,32	-0,34	-1,16
29	Plac Zwycięstwa	-0,56	-0,51	-0,09	-0,11	-1,26
30	Pocztowa	-0,76	-0,47	-0,11	0,06	-1,28
31	Akacjowa	-1,02	-0,80	-0,03	0,56	-1,30
32	Łąkowa	-1,02	-0,80	0,42	-0,05	-1,46
33	Wyspiańskiego	-0,22	-0,29	-0,34	-0,68	-1,53
34	Tylna	-1,02	-0,80	-0,15	0,41	-1,56
35	Traugutta	-1,02	-0,80	-0,15	0,21	-1,77
36	Sienkiewicza	1,11	-0,80	-1,10	-1,20	-1,99
37	Łazienkowa	-1,02	-0,80	0,11	-0,40	-2,11
38	Szpitalna	-1,02	-0,80	-0,17	-0,14	-2,14

39	Magazynowa	-0,84	-0,80	-0,24	-0,41	-2,29
40	Tomeckiego	0,14	-0,80	-1,48	-0,19	-2,33
41	Leśna	-0,63	-0,80	-1,06	-0,86	-3,34
42	Ogrodowa	-1,02	-0,80	-0,59	-0,93	-3,35
43	Kowalskiego	-1,02	-0,80	-0,82	-0,80	-3,44
44	Dolna	-1,02	-0,80	-0,53	-1,20	-3,56
45	Pionierów	-0,60	-0,80	-1,18	-1,02	-3,61
46	Dworcowa	-1,02	-0,80	-0,73	-1,20	-3,75
47	Jągoszewskiego	-1,02	-0,80	-1,20	-0,86	-3,88
48	Działkowa	-1,02	-0,80	-1,48	-1,20	-4,51
49	Przemysłowa	-1,02	-0,80	-1,48	-1,20	-4,51
50	Słowackiego	-1,02	-0,80	-1,48	-1,20	-4,51
51	Spacerowa	-1,02	-0,80	-1,48	-1,20	-4,51
	SUMA	0,06	0,11	0,01	-0,03	0,15

Skala:	3,5 do 7
	0 do 3,5
	-2,5 do 0
	-5 do -2,5

Określona i zaprezentowana wcześniej metodologia pozwoliła na zsumowanie wyników wszystkich przeprowadzonych wcześniej analiz i sporządzenie wskaźnika sumarycznego – wskaźnika stopnia degradacji społecznej. Uwzględniając udzielanie pomocy społecznej, ubóstwo, bezrobocie ogółem oraz bezrobocie długotrwałe, określono stopień degradacji społecznej każdej ulicy miasta, a następnie przeprowadzono gradację tego zjawiska.

Na terenie miasta Bobolice w sposób szczególny dotknięte problemami społecznymi są ulice Zielona, Plac Chrobrego, Polna, Spichrzowa, Hanki Sawickiej, Robotnicza, Wojska Polskiego, Spółdzielcza i Kolejowa. Są to raczej jedne z mniejszych ulic miasta pod względem liczby mieszkańców.

Mieszkańców ulicy Zielonej w dosyć dużym stopniu, w porównaniu ze średnią dla całego miasta, dotyka problem bezrobocia, w tym również bezrobocia długotrwałego. Również wielu jej mieszkańców korzysta z pomocy społecznej, w tym w szczególności z powodu ubóstwa.

Z kolei Plac Chrobrego, ulice Polną, Robotniczą i Kolejową w największym stopniu na tle całego miasta dotyka problem ubóstwa. Problem bezrobocia jest tam nieco mniej natężony, choć przewyższa średnią dla wszystkich ulic.

Z pozostałych ulic w/w, które w największym stopniu dotyczą problemy społeczne, warto wyróżnić ulicę Spichrzową i Spółdzielczą, które zamieszkuje relatywnie największa liczba osób bezrobotnych w skali całego miasta.

Wysokie wskaźniki znaczące o nasilonych problemach społecznych odnotowano również na ulicach: Wiejskiej, Koszalińskiej, Mickiewicza, Seligera, Polanowskiej oraz 1 Maja.

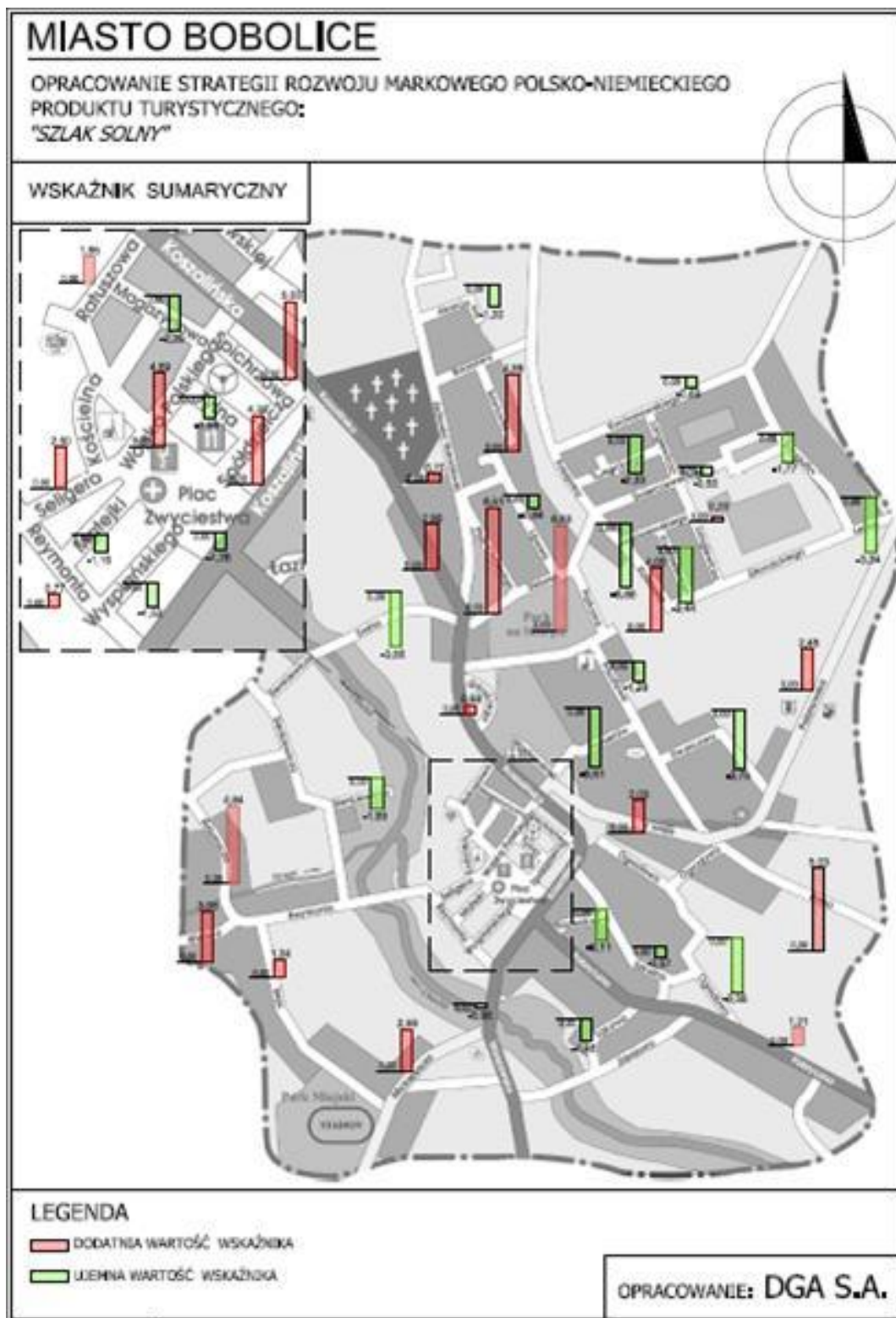
Ulice o dużym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych nie stanowią konkretnego zwartego obszaru. Są raczej punktowo rozmieszczone na terenie całego miasta, szczególnie na jego obrzeżach w południowej i wschodniej części miasta, jak również w jego centrum i na wschód od ulicy Jedności Narodowej.

Zdecydowanie najlepszą sytuację, tj. najmniejsze natężenie negatywnych zjawisk społecznych, zaobserwowano na ulicy Działkowej, Przemysłowej, Słowackiego oraz Spacerowej. Są one w najmniejszym stopniu na tle całej gminy dotknięte problemem ubóstwa i bezrobocia. Ponadto bardzo dobrą sytuacją społeczną w skali całego miasta wyróżniają się ulice Leśna, Ogrodowa, Kowalskiego, Dolna, Pionierów, Dworcowa oraz Jagoszewskiego.

Podobnie jak w przypadku ulic o trudnej sytuacji społecznej, ulice wykazujące się zdecydowanie lepszą sytuacją, gdzie natężenie problemów społecznych jest najmniejsze w skali całego miasta, nie tworzą wydzielonego obszaru. W większości znajdują się one we wschodniej części miasta, szczególnie na jego północno-wschodnich krańcach.

Wyniki analiz zbiorczych obrazuje mapa poniżej.

Mapa 5. Indeks zbiorczy - wskaźnik sumaryczny (Indeks 1)

Jak wykazała analiza wskaźników degradacji społecznej, problemy społeczne rozkładają się stosunkowo równomiernie na terenie całego miasta Bobolice, czasem również punktowo, nie tworząc żadnego zwartego obszaru, stąd trudno zidentyfikować obszary miasta, które w sposób szczególny byłyby dotknięte negatywnymi zjawiskami społecznymi. Fakt ten sugeruje, że Bobolice, które należą do jednych z mniejszych miast w regionie, są jednolite pod względem funkcjonalnym, przestrzennym i społecznym. Proponuje się więc, aby jako obszar do rewitalizacji przyjąć teren całego miasta. Mapy załączone do analiz obrazują zróżnicowanie w rozwoju na terenie miasta, choć należy wziąć pod uwagę fakt, iż statystyka często dotyczy niewielkiej liczby mieszkańców ulic.

5.3. Problemy przestrzenne na obszarze miasta

Do wykonania delimitacji obszarów Bobolic posłużono się trzema kryteriami społecznymi (opisanymi w poprzednim rozdziale) oraz jednym kryterium związanym ze stanem budynków w poszczególnych obszarach. Trzy kryteria społeczne zostały opisane metodą wskaźnikową, natomiast dla kryterium stanu technicznego budynków wykonano analizę opisową.

W Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2003-2013, jako jeden z problemów w obszarze infrastruktury, wskazano na zły stan technicznych dużej liczby mieszkań w zasobie komunalnym. Z uwagi na ten fakt, w Strategii Rozwoju zdefiniowano cel strategiczny „Rozbudowa infrastruktury technicznej na terenie miasta i gminy zmierzająca do zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców”. Obecnie duża część budynków mieszkalnych i innych wymaga remontów, które są wykonywane przez Zakład Usług Komunalnych i Oświatowych. W najbliższych latach stan niektórych budynków komunalnych ulegnie dalszemu pogorszeniu, dlatego konieczne jest zaplanowanie remontów w dłuższej perspektywie czasowej.

Do dnia dzisiejszego zachowały się również stare kamienice należące do prywatnych właścicieli, które znajdują się w złym stanie technicznym i wymagają gruntownego remontu. Bardzo często właścicielami lokali mieszkalnych w tych budynkach są osoby o niskich dochodach dlatego nie są w stanie sami sfinansować kosztownych remontów.

Projekty inwestycyjne w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 przewidują m.in. remont budynków przy Placu Chrobrego (1,2,3,4,5-kompleks trzech budynków), ul. Spichrzowej (1), ul. Wojska Polskiego (2,3), ul. Polnej (1,6,8), ul. I-go Maja (6), ul. Polanowskiej (2,4,8) i ul. Koszalińskiej (1,5,6,8,13,17) (w budynku przy ul. Koszalińskiej 5 znajduje się siedziba Klubu Aktywnego Seniora „Wrzos” oraz Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Przymierze”. Wszystkie budynki będące przedmiotem projektu są stare, o bardzo dużym stopniu zużycia, wymagają znacznych nakładów finansowych. Szczególnie w złym stanie są elewacje obiektów, stolarka okienna i drzwiowa oraz dachy.

Zarówno Gmina, jak i właściciele poszczególnych mieszkań w tych budynkach nie posiadają wystarczających środków finansowych, aby w całości pokryć wydatki związane nowym pokryciem dachowym i wykonaniem pełnych elewacji. W przypadku braku działań w tym kierunku, w budynkach istnieje możliwość wystąpienia katastrofy budowlanej. Ponadto część z wymienionych budynków pokryta jest szkodliwym eternitem, a wszystkie posiadają bardzo zniszczone elewacje.

For. Budynek przy ul. Koszalińskiej 5 – siedziba Klubu Aktywnego Seniora „Wrzos” oraz Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Przymierze”.

Fot. Stare kamienice w Bobolicach

Fot. Budynek mieszkalny pokryty eternitem

Fot. Przykład złego stanu elewacji w budynku mieszkalnym

Na niektórych budynkach mieszkalnych można jeszcze zauważyć stare murale (wielkoformatowe grafiki na ścianach budynków) z okresu PRL. W Polsce w okresie PRL-u szczególnie upowszechniły się murale reklamujące przedsiębiorstwa i instytucje, które zasadniczo reklamy nie potrzebowały, ponieważ najczęściej byli to monopoliści na rynku. Niemalże w każdym mieście była gdzieś namalowana reklama PKO, PZU czy Totalizatora Sportowego. Były też reklamy lokalnych fabryk i zakładów. Taka grafika negatywnie wpływa na estetykę miasta i nie wpasowuje się w dzisiejszy ład przestrzenny Bobolic.

Fot. Stare murale na jednym z budynków w Bobolicach

W Bobolicach układ strukturalno-funkcjonalny miasta jest zróżnicowany. W wielu miejscach można zauważyć przykłady złego zagospodarowania przestrzennego, polegającego na sąsiedztwie zabytkowych obiektów o określonej estetyce z budynkami okresu socjalistycznego. Budynki te często wykonane są ze słabej jakości materiałów i zaburzają estetykę miasta. Również wykorzystanie wolnej przestrzeni np. cele handlowe ma charakter nieuporządkowany.

Fot. Sąsiedztwo obiektów o różnych walorach

Fot. Przykład nieuporządkowanego wykorzystania wolnej przestrzeni na cele handlowe w Bobolicach

Na obszarze całego miasta Bobolice nie brakuje starych, zdewastowanych i opuszczonych budynków, w których nie prowadzona jest żadna działalność. Wśród katalogu projektów inwestycyjnych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 znajduje się inwestycja polegająca na adaptacji starego budynku kina przy ul. Polanowskiej w Bobolicach na siedzibę Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pomieszczenia kulturalne.

Fot. Przykład zdewastowanego obiektu w Bobolicach – byłe kino przy ul. Polanowskiej

W Bobolicach istnieją również obiekty handlowe, które są w złym stanie technicznym i estetycznym. Przykładem jest tutaj pawilon przy Placu Zwycięstwa. Obecny stan estetyczny obiektu jest zły i negatywnie wpływa na ogólny wizerunek centrum miasta i znajdujących się tam innych budynków. Projekt inwestycyjny przewiduje m.in. wykonanie prac stolarskich, szklarskich, dekarских, murarskich i malarskich oraz remont komina w celu dostosowania architektury obiektu do zabytkowej zabudowy miasta.

Fot. Obiekt handlowy w Bobolicach - przykład niedopasowanej zabudowy w centrum miasta

W sferze przestrzennej Bobolic istotnym problemem są również źle zagospodarowane i zniszczone obszary zielone, w tym place zabaw, parki i boiska. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji przewiduje się kompleksowy program zagospodarowania i uporządkowania placu znajdującego się przy ul. Świerczewskiego, parku przy ul. Mickiewicza oraz budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej przy Centrum Edukacji Sportu i Rekreacji w Bobolicach ul. Głowackiego. Inwestycje te, planowane do realizacji przez Gminę Bobolice, będą komplementarne z przedsięwzięciem polegającym na urządzeniu placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej oraz urządzeniu placu sportowo – rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza.

Fot. Przykład niezagospodarowanego i zdewastowanego obszaru zielonego wraz z boiskiem

W mieście występują również problemy związane ze złym stanem nawierzchni dróg i chodników, szczególnie jest to widoczne, na reprezentacyjnym z punktu widzenia funkcji, rynku bobolickim.

For. Rynek bobolicki – przykład złego stanu nawierzchni dróg

W przypadku projektów inwestycyjnych, które zawierają w sobie również działania społeczne, zgłoszonych do Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 można zauważyć, że dotyczą one całego obszaru Bobolic. Podobnie jak w przypadku analizy wskaźników degradacji społecznej, która wskazała, że problemy społeczne rozkładają się stosunkowo równomiernie na terenie całego miasta Bobolice, tak i działania inwestycyjne jednoznacznie potwierdzają tezę przyjęcia do rewitalizacji terenu całego miasta.

6. Cele

Projekty i zadania inwestycyjne zostały ujęte w poszczególnych obszarach wydzielonych do rewitalizacji – obszar całego miasta. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 zdefiniowano cele główne oraz szczegółowe rewitalizacji. W celach tych mieszczą się poszczególne zadania, tworząc tym samym strukturę przynależności celów i zadań.

Cele główne

- Ø Podniesienie standardu życia mieszkańców miasta na terenach objętych rewitalizacją – rozwój społeczny i gospodarczy obszaru
- Ø Poprawa wizerunku Bobolic
- Ø Rozwój usług i handlu na terenie miasta
- Ø Aktywizacja zawodowa mieszkańców Bobolic
- Ø Wzrost aktywności społecznej osób starszych

Cele szczegółowe:

- Ø Poprawa infrastruktury technicznej.
- Ø Poprawa estetyki przestrzeni publicznych, w tym uporządkowanie terenów zieleni.
- Ø Poprawa wizerunku miasta, nowa jakość przestrzeni miejskiej
- Ø Poprawa estetyki miasta.
- Ø Poprawa infrastruktury związanej z pomocą społeczną.
- Ø Poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej
- Ø Rozwój działalności kulturalnej.
- Ø Poprawa bezpieczeństwa publicznego.
- Ø Poprawa bezpieczeństwa ruchu ulicznego.
- Ø Poprawa warunków mieszkaniowych.
- Ø Poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorców działających w sferze handlu i usług.
- Ø Poprawa infrastruktury technicznej pod działalność usługową i handlową.

Zadania inwestycyjne:

- Urządzenie placu zabaw w miejscowości Bobolice przy ul. Świerczewskiego
- Urządzenie placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej
- Renowacja budynków w Bobolicach
- Dostosowanie architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta
- Rewitalizacja parku położonego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza
- Urządzenie placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza
- Adaptacja budynku kina przy ul. Polanowskiej w Bobolicach na siedzibę Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pomieszczenia kulturalne.
- „Srebrne Strzechy” Wczesnośredniowieczny Skansen Archeologiczny w Bobolicach
- Remont pomieszczeń przynależnych do parafii na świetlice socjal – terapeutyczne
- Zagospodarowanie przestrzenne centrum Bobolic jako głównej przestrzeni miasta
- Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej przy Centrum Edukacji Sportu i Rekreacji w Bobolicach ul. Głowackiego

7. Projekty

Planowane zadania inwestycyjne zostały ujęte w formie tabelarycznej. Każda z tabel zawiera jedno lub więcej zadań, które zostały zebrane według rodzaju inwestycji oraz podmiotów uczestniczących w ich wdrażaniu. Informacje dotyczące terminu realizacji poszczególnych zadań oraz przyjętych kosztów inwestycji zostały określone dla działań ujętych w każdej tabeli. Opis każdego z zadań zawiera szczegóły dotyczące inwestycji, tak aby można było na ich podstawie określić produkty każdego z działań.

Projekty inwestycyjne, zawierające w sobie również działania społeczne, w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 tworzą grupy projektów zintegrowanych. Przez pojęcie *projekt zintegrowany* należy rozumieć grupę wzajemnie powiązanych projektów, realizowanych przez jeden lub więcej podmiotów, służących kompleksowej rewitalizacji określonej części obszaru zdegradowanego. Taki typ projektów charakteryzuje następujące zadania:

- zagospodarowanie placu zabaw przy ul. Świerczewskiego wraz z przedsięwzięciem polegającym na urządzeniu placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej
- renowacja budynków przy ul. Plac Chrobrego (1,2,3,4,5-kompleks trzech budynków), Spichrzowa (1), Wojska Polskiego (2,3), Polna (1,6,8), I-go Maja (6), Koszalińska (1, 5,6,8,13,17), Polanowska (2,4,8) oraz dostosowanie architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta
- rewitalizacja parku położonego przy ul. Mickiewicza oraz urządzenie placu sportowo-rekreacyjnego przy ul. Mickiewicza w Bobolicach.

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Urządzenie placu zabaw w miejscowości Bobolice przy ul. Świerczewskiego
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>W ramach projektu planowany jest demontaż starych, zepsutych urządzeń oraz płotków. Plac zostanie podzielony na trzy strefy: typowy plac zabaw dla dzieci, plac sportowy oraz miejsce rekreacyjne. Dla dzieci zostanie zamontowany zestaw zabawowy składający się z wieży kwadratowej z daszkiem, zjeżdżalni, pomostu wiszącego, ścianki, wejścia. Dodatkowo zostanie zamontowana podwójna huśtawka z siedziskiem dostosowana dla najmłodszych dzieci, dwa sprężynowce, jedna huśtawka wagowa oraz piaskownica. Aby zapewnić miejsce wypoczynku dla starszych ustawione zostaną 3 ławki, 2 ławostoly oraz grill. Przy wejściu na plac zostanie umieszczona tablica regulaminowa. Plac będzie wyposażony w dwa kosze na śmieci oraz dwa stojaki na rowery. Na placu sportowym zostanie zamontowana jedna bramka oraz jedna bramka z koszem niskim. Cały plac zostanie ogrodzony płotkiem kaliskim. Na skraju placu znajdują się pojemniki na selektywną zbiórkę odpadów, zostaną one zabudowane drewnianą kratą i przy tym będą wykonane nasadzenia (krzewy – pnącza). Przewiduje się wykonanie nasadzeń w miejscu rekreacyjnym (krzewy).</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Aktywne spędzanie czasu wolnego we współczesnej rzeczywistości odgrywa istotną rolę. Jest ono możliwe dzięki odpowiednio zagospodarowanej, bezpiecznej i różnorodnej bazie rekreacyjnej. Niewątpliwie takie warunki mogą spełniać place zabaw.</p> <p>Plac zabaw przy ulicy Świerczewskiego zbudowany został kilkanaście lat temu, położony na placu praktycznie w centrum osiedla. Pomimo tego, że wyposażenie uległo zużyciu i zniszczeniu (znajdują się tu tylko dwie stare huśtawki i ławeczki) na placu tym skupia się dużo dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Część dzieci jednak bawi się w miejscach niebezpiecznych, blisko ulicy, co stwarza ryzyko wypadków drogowych. Skupienie dzieci w jednym miejscu zwiększy bezpieczeństwo, tym bardziej, że teren zostanie ogrodzony.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do poprawy atrakcyjności miasta Bobolice. Utworzenie placu i boiska zabaw pomoże w rozwoju dzieci i ich integracji. Na utworzonym placu zabaw planuje się również organizację imprez okolicznościowych dla dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dzień mamy, - Dzień dziecka, - Dzień ojca, - Piknik wielkanocny, - Majówka dla najmłodszych, - Urodziny dzieci, - Zakończenie roku szkolnego – pożegnanie przedwakacyjne np. piknik. <p>W ramach tych imprez planuje się pracę dla wolontariuszy, którzy opiekować</p>

	<p>się będą dziećmi.</p> <p>Ten projekt planowany do realizacji przez Gminę Bobolice będzie komplementarny z przedsięwzięciem polegającym na urządzeniu placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej. Realizacja projektu będzie odpowiedzią na działania zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013 oraz Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2005-2013 w zakresie rozwoju usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców. Jednoczesna realizacja przedsięwzięć polegających na stworzeniu placów zabaw pozwoli na osiągnięcie efektu synergii i stanowić będzie uzupełnienie działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Miasta i Gminy Bobolice.</p>										
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zestaw zabawowy Premium (wieża kwadratowa z daszkiem, zjeżdżalnia, pomost wiszący, ścianka, wejście), - huśtawka podwójna z zamykanymi siedziskami, - sprężynowce, - huśtawka wagowa Premium, - piaskownica sześciokątna, - ławki, - ławki piknikowe, - płotek kaliski, - kosze na śmieci Premium, - stojak na rowery, - bramka, <p>bramka z koszem niskim,</p>										
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu	Gmina Bobolice										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu	<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Bobolice - Zarządzający: Gmina Bobolice 										
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania									
	a) dokumentacja techniczna	III-IV kwartał 2008									
	b) kosztorysy	III-IV kwartał 2008									
	c) pozwolenie na budowę	Nie									
	d) Studium wykonalności	Nie									
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	IV kwartał 2008 (dokumentacje przetargowe - np. SIWZ)									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji	Gmina Bobolice										
Harmonogram realizacji	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016

projektu	Uporządkowanie terenu		x								
	Demontaż starych urządzeń		x								
	Zakup i montaż nowego wyposażenia			x							
	Zagospodarowanie terenu wokół (ogrodzenie, muldy spowalniające, montaż ławek, koszy na śmieci, uporządkowanie zieleni, nasadzenia – jeśli planowane).					X					
	Dzień mamy Dzień dziecka Dzień ojca Piknik wielkanocny Majówka dla najmłodszych Urodziny dzieci Zakończenie roku szkolnego – pożegnanie przedwakacyjne np. piknik					X	X	X	X	X	X
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Uporządkowanie terenu			5 tyś.							
	Demontaż starych urządzeń			3 tyś.							
	Zakup i montaż nowego wyposażenia			35 tyś							
	Zagospodarowanie terenu wokół (ogrodzenie, muldy spowalniające, montaż ławek, koszy na śmieci, uporządkowanie zieleni, nasadzenia – jeśli planowane).				40 tyś						

Dzień mamy Dzień dziecka Dzień ojca Piknik wielkanocny Majówka dla najmłodszych Urodziny dzieci Zakończenie roku szkolnego – pożegnanie przedwakacyjne np. piknik			1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 95 tyś.		44,5 tyś.	41,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	1,5 tyś.	
Źródła finansowania projektu		– Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, – środki własne Miasta i Gminy Bobolice.									

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Urządzenie placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>Plac kulturalno – rekreacyjny, będący przedmiotem projektu, zlokalizowany jest na obrzeżach miasta. Jest to teren byłej składnicy drewna, od lat jest on nieużytkowany.</p> <p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w Bobolicach przy ul. Dworcowej. Podstawową formą działań w projekcie będzie budowa placu i jego wyposażenie. Na inwestycję składają 3 etapy:</p> <p>I Etap: przygotowanie dokumentacji technicznej oraz niezbędnych zezwoleń i decyzji;</p> <p>II Etap: prace budowlane na placu polegające na niwelacji terenu, jego utwardzeniu, budowie muszli koncertowej z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, wykonanie stałego podłącza sanitarnego, ogrodzenie terenu</p> <p>III Etap: wyposażenie placu w siedziska (odkryte i zadaszone), wykonanie ogródka wypoczynku rekreacyjnego dla dzieci.</p> <p>Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia i odtworzenie więzi społecznych w zakresie stworzenia możliwości aktywizowania lokalnej społeczności i pobudzenia w niej życiowych aspiracji. Projekt jest odpowiedzią na działania zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na</p>

	<p>lata 2005-2013 w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) działania 3.1 – system instytucjonalny w zakresie polityki społecznej, ponieważ Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury będzie głównym organizatorem imprez odbywających się na tym terenie; b) działania 3.4 – współpraca i komunikacja ze społecznością lokalną, w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności oraz mobilizowania zasobów lokalnych do realizacji różnorodnych przedsięwzięć przyczyniających się do wzrostu jakości życia mieszkańców; c) działania 4.2 – system wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w zakresie wolontariatu (korzystanie z pomocy wolontariuszy do wspólnego udziału podopiecznych w imprezach i spotkaniach organizowanych na terenie) d) działania 4.3.2- likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej, w zakresie dostosowania terenu, wyposażenia oraz muszli koncertowej dla osób niepełnosprawnych; <p>działania 4.4.1- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, w zakresie organizacji abstynenckich imprez kulturalnych i okolicznościowych, a także organizacji czasu wolnego dla dzieci osób uzależnionych.</p>
<p>Uzasadnienie projektu</p>	<p>Na terenie miasta nie ma odpowiedniego terenu do organizacji imprez kulturalnych. Wykorzystywanie dotychczasowych terenów boisk szkolnych, z uwagi na rozporządzenia Ministra Edukacji, stało się niemożliwe. Zagospodarowanie terenu umożliwi rozszerzenie oferty przeprowadzanych imprez. Możliwym stanie się organizacja wszelkiego rodzaju imprez przez stowarzyszenia, szkoły i inne organizacje pozarządowe, działające na terenie gminy Bobolice.</p> <p>Projekt realizuje również cel strategiczny nr III <i>Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2005-2013</i> w zakresie rozwoju usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców. Diagnoza Gminy wskazuje bowiem na nie wystarczającą ofertę zajęć kulturalno-oświatowych. Potrzebą wynikającą z niniejszego dokumentu jest działanie 3.1.9 <i>Poszerzenie oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej</i>. Głównym problemem realizacji tego celu są niewystarczające środki finansowe i wzrastająca ubożość gminy. Pociąga to za sobą negatywne skutki społeczne, w tym obojętność wobec lokalnej społeczności i środowiska. Budowa placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach, a tym samym stworzenie miejsca do wypoczynku przyczyni się do większej aktywności i zmianę stylu życia mieszkańców Bobolic. Ponadto wzbogaci ofertę kulturalno- rekreacyjną, wpłynie na rozwój usług społecznych dla lokalnej społeczności oraz wpłynie na poszerzenie oferty turystycznej Bobolic.</p> <p>Projekt jest komplementarny z przedsięwzięciem polegającym na zagospodarowaniu placu zabaw przy ul. Świerczewskiego.</p>
<p>Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu</p>	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: plac kulturalno-rekreacyjny o powierzchni 16 859 m²</p>
<p>Institucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Gmina Bobolice – Nadleśnictwo Bobolice
<p>Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Właściciel: Gmina Bobolice – Zarządzający: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach

Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania									
	a) dokumentacja techniczna	2008									
	b) kosztorysy	2008									
	c) pozwolenie na budowę	2008									
	d) Studium wykonalności	2008									
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	2008 - przygotowanie dokumentacji technicznej, uzyskanie zezwoleń i decyzji administracyjnych									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Bobolice - Nadleśnictwo Bobolice 									
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji		X								
	Budowa placu			X	X	X					
	Wyposażenie placu						X				
	Majówka, Dni Miasta, Dożynki		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji		10 tyś.								
	Prace budowlane związane z budową placu			60tyś.	50tyś.	50tyś.					
	Koszty zakupu wyposażenia placu						60tyś.				
	Majówka, Dni Miasta, Dożynki		10tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 320 tyś.		20 tyś.	70 tyś.	60 tyś.	60 tyś.	70 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.
	Źródła finansowania projektu	<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, - Środki własne Miasta i Gminy Bobolice, - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 									

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Renowacja budynków w Bobolicach
Wnioskodawca	<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Bobolice - Wspólnoty Mieszkaniowe
Opis projektu	<p>Projekt polega na wymianie pokryć dachowych oraz elewacji na budynkach przy ul. Plac Chrobrego (1,2,3,4,5-kompleks trzech budynków), Spichrzowa (1), Wojska Polskiego (2,3), Polna (1,6,8), I-go Maja (6), Koszalińska (1, 5,6,8,13,17), Polanowska (2,4,8) oraz utworzenie 4 mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych i osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawczych i rodziny zastępcze</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Wszystkie budynki będące przedmiotem projektu są stare, o bardzo dużym stopniu zużycia, wymagające znacznych nakładów finansowych. Zajmowane są przez najemców oraz właścicieli prywatnych. W budynku przy ul. Koszalińskiej 5 znajduje się siedziba Klubu Aktywnego Seniora „Wrzos” oraz Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Przymierze”. W czterech przypadkach – Pl. Chrobrego 2,3,4, Polanowska 2,4,8 oraz I-go Maja 6 budynki posiadają zarządcę, a pozostałe tworzą wspólnoty mieszkaniowe. Dwa spośród wspomnianych budynków w całości są własnością gminy. Zarówno Gmina, jak i właściciele poszczególnych mieszkań w tych budynkach nie posiadają wystarczających środków finansowych, aby w całości pokryć wydatki związane nowym pokryciem dachowym i wykonaniem pełnych elewacji. W przypadku braku działań w tym kierunku, w budynkach istnieje możliwość wystąpienia katastrofy budowlanej. Ponadto część z wymienionych budynków pokryta jest szkodliwym eternitem, a wszystkie posiadają bardzo zniszczone elewacje. Objęcie tych budynków pracami remontowymi i wsparcie środkami z funduszy UE pozwoli rozwiązać wspomniane problemy.</p> <p>Wszystkie wymienione budynki są wyłącznie budynkami mieszkalnymi. Nie są one obiektami zabytkowymi, są jednak objęte strefą ochrony konserwatorskiej. Mieszkania chronione, które powstaną w ramach projektu w liczbie 4 sztuk, przyznawane będą osobom niepełnosprawnym oraz opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodzinom zastępczym. Pozwoli to na ich łatwiejszą adaptację i może zapobiec marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Mieszkania te przyznawane będą zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej. Jednostką zarządzającą mieszkaniami chronionymi będzie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach.</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie komplementarne z projektem „Dostosowanie architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta”, który polega wykonaniu prac stolarskich, szklarskich, dekarских, murarskich i malarskich oraz remont komina pawilonu przy Placu Zwycięstwa w Bobolicach. Inwestycje te będą uzupełnieniem działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Miasta i Gminy Bobolice.</p>
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nowe pokrycie dachowe – 3.700 m² - nowa elewacja budynków – 5.700 m² - odnowione klatki schodowe – 16 szt. - nowa stolarka drzwiowa – 32 szt.

		<ul style="list-style-type: none"> - nowa stolarka okienna – 80 szt. - liczba budynków poddanych renowacji - 19 szt. tworzenie 4 mieszkań chronionych o średniej powierzchni 35 m² 										
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Bobolice poprzez, zarządzający substancją mieszkaniową gminy, Zakład Usług Komunalnych i Oświatowych, - Administracja Gruntów Budynków i Lokali w Koszalinie jako zarządca czterech wspólnot, - Indywidualni właściciele mieszkań we wspólnotach, które nie posiadają zarządcy. - Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach 										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Bobolice, wspólnoty mieszkaniowe, - Zarządca: Zakład Usług Komunalnych i Oświatowych w Bobolicach, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach – mieszkania chronione, Wspólnoty mieszkaniowe 										
Gotowość projektu realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania										
	a) dokumentacja techniczna	IV. 2008										
	b) kosztorysy	IV. 2008										
	c) pozwolenie na budowę	Nie										
	d) Studium wykonalności	Nie										
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	VI. 2008 (Zgoda Konserwatora Zabytków na wymianę pokryć dachowych oraz uzgodnienia dotyczące elewacji)										
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Bobolice - Wspólnoty mieszkaniowe 										
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Renowacja budynków przy ul. Wojska Polskiego i		x	x								
	Renowacja budynków przy Pl. Chrobrego				x	x						
	Renowacja budynków przy ul. Koszalińskiej						x	x				
	Renowacja budynków przy Polanowskiej								x	x		

	Renowacja budynków przy ul. 1-go Maja i Polnej									x	x
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Wojska Polskiego 2,3; Spichrzowa		50tyś	50tyś.							
	Pl. Chrobrego 1,2,3,4,5				250tyś	140tyś					
	Koszalińska 1,5,6,8,13,17						200tyś	190tyś			
	Polanowska 2,4,8								300tyś	290tyś	
	1-go Maja 6; Polna 1,6,8									100tyś	100tyś
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 1 670 000		50tyś.	50tyś.	250tyś.	140tyś.	200tyś.	190tyś.	300tyś.	390tyś.	100tyś.
Źródła finansowania projektu	<ul style="list-style-type: none"> – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, – środki własne Miasta i Gminy Bobolice (fundusz remontowy w ZUKiO), – AGBiL Koszalin, – prywatni właściciele. 										

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania		Dostosowanie architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta
Wnioskodawca		Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach
Opis projektu		W ramach projektu planuje się wykonanie prac stolarskich, szklarskich, dekarских, murarskich i malarskich oraz remont komina pawilonu przy Placu Zwycięstwa w Bobolicach. W obiekcie prowadzona jest działalność handlowa i usługowa - usługi fryzjerskie, stomatologiczne, solarium, punkt kasowy banku. Prace remontowe podniosą standard i wizerunek budynku. Budynek nie jest zabytkowy i nie znajduje się w strefie ochrony konserwatorskiej. W ramach prac remontowych planuje się również wygospodarowanie pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność gospodarczą. Umożliwi to powstanie nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, które chcą utworzyć własną działalność gospodarczą.
Uzasadnienie projektu		<p>Projekt przewiduje wygospodarowanie pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność gospodarczą. Pomieszczenia te będą mogli wykorzystać bezrobotni, którzy będą chcieli rozpocząć własną działalność gospodarczą. Dlatego przedsięwzięcie będzie miało wpływ na wzrost aktywności zawodowej ludności Bobolic.</p> <p>Obecny stan estetyczny obiektu jest zły i negatywnie wpływa na ogólny wizerunek centrum miasta i znajdujących się tam innych budynków. Prace remontowe pawilonu, będące przedmiotem projektu, dostosują architekturę obiektu do zabytkowej zabudowy miasta.</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie komplementarne z projektem „Renowacji budynków w Bobolicach”, który polega na wymianie pokryć dachowych oraz elewacji na budynkach przy ul. Plac Chrobrego (1,2,3,4,5-kompleks trzech budynków), Spichrzowa (1), Wojska Polskiego (2,3), Polna (1,6,8), I-go Maja (6), Koszalińska (1, 5,6,8,13,17), Polanowska (2,4,8). Inwestycje te będą uzupełnieniem działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Miasta i Gminy Bobolice.</p>
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: Wyremontowany obiekt o powierzchni – około 1.238,5 m ² i około kubaturze – 7,847 m ³
Institucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> – Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach, – Dzierżawcy obiektu.
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		Właściciel
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania
	a) dokumentacja techniczna	2007/2008
	b) kosztorysy	2008

	c) pozwolenie na budowę	Nie									
	d) Studium wykonalności	Nie									
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach									
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Dokumentacja techniczna		X								
	Realizacja projektu			X	X	X	X	X	X		
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Prace budowlano-montażowe		5tyś.	10tyś	15 tyś	10tyś.	10tyś.	10tyś.	10tyś.		
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 70 000		5tyś.	10tyś.	15tyś.	10tyś.	10tyś.	10tyś.	10tyś.		
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, - środki własne Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach. 									

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Urządzenie placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>Realizowany projekt zlokalizowany jest w Bobolicach przy ul. Mickiewicza. Podstawowe działań inwestycyjne w projekcie będą polegały na modernizacji wielofunkcyjnych boisk sportowych i budynku socjalnego. Na inwestycje składają 3 etapy:</p> <p>I Etap: przygotowania dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji,</p> <p>II Etap: prace związane z niwelacją płyty boisk, gospodarowaniem terenu, modernizacją bieżni, ogrodzeniem terenu</p> <p>III Etap: prace związane z podjazdem dla osób niepełnosprawnych, wymianą okien, remontem dachu, elewacji wraz z jej ociepleniem, budową kominka do c.o. i przyłącza, adaptacją pomieszczeń z przystosowaniem dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>Obecny stan techniczny budynku jest zły. W budynku znajdują się trzy szatnie dla zawodników, szatnia dla sędziów, jedna toaleta, łazienka - ogólna dla</p>

	<p>wszystkich zawodników (brak oddzielnych kabin) oraz magazyn sprzętu sportowego i pomieszczenie gospodarza stadionu, spełniające rolę świetlicy. Z uwagi na brak odpowiedniego wyposażenia, planowane jest doposażenie ich w sprzęt przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Konieczne staje się także modernizacja toalety i łazienki.</p> <p>Obecnie na stadionie rozgrywane są mecze piłki nożnej klasy okręgowej, szkolne turnieje piłki nożnej.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na działania , zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013, w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) działania 3.4 – współpraca i komunikacja ze społecznością lokalną, w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności oraz mobilizowania zasobów lokalnych do realizacji różnorodnych przedsięwzięć przyczyniających się do wzrostu jakości życia mieszkańców; b) działania 4.2 – system wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w zakresie wolontariatu (korzystanie z pomocy wolontariuszy do wspólnego udziału podopiecznych w imprezach i spotkaniach organizowanych na terenie stadionu) c) działania 4.3.2- likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej, w zakresie dostosowania budynku, trybun i otoczenia wokół boisk dla osób niepełnosprawnych; <p>działania 4.4.1- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, w zakresie organizacji abstynenckich imprez sportowych, kulturalnych, a także organizacji czasu wolnego dla dzieci osób uzależnionych.</p>
<p>Uzasadnienie projektu</p>	<p>Celem projektu jest poprawa jakości życia i odtworzenie więzi społecznych w zakresie stworzenia możliwości aktywizowania lokalnej społeczności i pobudzenia w niej życiowych aspiracji.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na cel strategiczny nr III <i>Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2003-2013</i> „Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców”. Potrzebą wynikającą z niniejszego dokumentu jest działanie 3.1.9 <i>Poszerzanie oferty kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej</i>. Głównym problemem realizacji tego celu są niewystarczające środki finansowe i wzrastająca zubożalność gminy. Pociąga ona za sobą negatywne skutki społeczne, w tym obojętność wobec lokalnej społeczności i środowiska. Budowa placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach wpłynie na aktywność społeczną mieszkańców Bobolic. Ponadto wzbogaci ofertę rekreacyjną i wpłynie na rozwój usług społecznych, poszerzenie oferty turystycznej i sportowej Bobolic.</p> <p>Po zakończeniu realizacji projektu rozszerzona zostanie oferta imprez rekreacyjno - sportowych. Możliwa stanie się organizacja imprez o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim (turnieje piłki nożnej, turnieje lekkoatletyczne, itp.).</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie komplementarne z projektem rewitalizacji parku położonego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza. Inwestycje te stanowią będą uzupełnienie działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Gminy Bobolice.</p>
<p>Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu</p>	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – plac sportowo-rekreacyjny o powierzchni 49 931 m², – 2 boiska sportowe (boisko główne 70mx110m, boisko treningowe 50mx80m)

		1 budynek socjalny dla korzystających z oferty zajęć										
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		Gmina Bobolice										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> – Właściciel: Gmina Bobolice – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach 										
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji i	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania										
	a) dokumentacja techniczna	2008										
	b) kosztorysy	2008										
	c) pozwolenie na budowę	2008										
	d) Studium wykonalności	2008										
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie: 2008 Przygotowanie dokumentacji technicznej, zezwoleń, decyzji administracyjnych										
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Bobolice										
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji		X									
	Modernizacji boisk				X	X						
	Modernizacja budynku socjalnego						X	X				
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji		15 000									
	Modernizacji boisk				50 000	70 000						
	Modernizacja budynku socjalnego						100 000	150 000				
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 385 000		15 000		50 000	70 000	100 000	150 000				
Źródła finansowania projektu		– Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego							–	–	–	

	<p>dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Środki własne Miasta i Gminy Bobolice, - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 			
--	---	--	--	--

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Rewitalizacja parku położonego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>Park o powierzchni ok. 2,4 ha położony jest na obszarze dawnego grodziska słowiańskiego. Jego wielkość świadczy o tym, że w okresie średniowiecza odgrywał ważną rolę obronną i osadniczą w tym regionie Pomorza. Na terenie parku występuje warstwa kulturowa i materiał archeologiczny z okresu wczesnego średniowiecza. Obok obiektu znajdował się cmentarz żydowski.</p> <p>W obrębie parku występują okazałe lipy drobnolistne (do 370 cm), kasztanowce (do 320 cm), buki zwyczajne (do 250 cm), wiązy górskie (do 220 cm), modrzewie europejskie (do 330 cm), dąb szypułkowy. Sam park nie jest wpisany w rejestr zabytków, natomiast występujące w nim grodzisko jest zabytkowe.</p> <p>W ramach projektu przewiduje się urządzenie ścieżek edukacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Historyczno – przyrodniczo - ekologicznej - Ścieżkę zdrowia „Dla serca” <p>Projekt jest odpowiedzią na działanie, zawarte w Gminnej Strategii integracji i Polityki Społecznej na lata 2005 – 2013 w zakresie działania 3.1. System instytucjonalny w zakresie polityki społecznej mające na celu między innymi edukację, zdrowie, kulturę i wypoczynek; Działanie 3.1.6. System edukacji – Powstanie ścieżki edukacyjnej pozwoli rozwinąć wiedzę w zakresie historii i botaniki.</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Na terenie miasta nie istnieją ścieżki edukacyjne. Adaptacja zabytkowego obiektu na ten cel jest całkowicie uzasadniona z punktu widzenia lokalnej społeczności. Z powstałej infrastruktury korzystać będą zarówno uczniowie szkół, turyści oraz ludność całej gminy. Urządzenie ścieżek i wykonanie prac porządkowych i pielęgnacyjnych podniesie również atrakcyjność terenu. Zabytkowy charakter obiektu, różnorodne gatunki roślin kwalifikują to miejsce do prowadzenia plenerowych lekcji historii, biologii i przyrody. Ścieżka zdrowia stwarza okazję dla dzieci i dorosłych do spacerów, marszu połączonego z ćwiczeniami ogólnospornościowymi na przyrządach, np. płotki do przeskoków, zestaw do wspinania, zestaw do podciągania, drabinki, równoważnia.</p>

		Przedsięwzięcie to będzie komplementarne z projektem urządzenia placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza. Inwestycje te stanowiąc będą uzupełnienie działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez władze Miasta i Gminy Bobolice.									
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zrewitalizowany park o powierzchni ok. 2,4 ha, - Tablice informacyjne oraz tabliczki, - Wiata, - Stół, - Ławy do stołu oraz do kręgu ogniskowego, - Ławki, - Poręcze do schodów, <p>Kosze na śmieci.</p>									
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Miasto i Gmina Bobolice, - Towarzystwo Ekologiczno-Kulturalne w Bobolicach - Zespół Szkół Publicznych w Bobolicach, - Nadleśnictwo Bobolice, - Społeczność lokalna biorąca czynny udział przy porządkowaniu terenu. 									
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Gmina Bobolice - Zarządzający: Gmina Bobolice 									
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania									
	a) dokumentacja techniczna	2008									
	b) kosztorysy	2008									
	c) pozwolenie na budowę	2008									
	d) Studium wykonalności	Nie									
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Bobolice									
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Wykonanie prac porządkowych i pielęgnacyjnych		X	x							
	Wytyczenie ścieżek				X	X					
	Montaż tablic informacyjnych						X	X			
	Montaż elementów małej architektury								X	X	

Szacunkowe koszty realizacji projektu rozbić w na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
		Prace porządkowe, montażowe oraz zakup wyposażenia		10 tyś.	10 tyś.	50 tyś.	50 tyś.	70 tyś.	50 tyś.	30 tyś.	20 tyś.
	Razem koszt projektu 300 tyś.		10 tyś.	10 tyś.	50 tyś.	50 tyś.	70 tyś.	50 tyś.	30 tyś.	20 tyś.	
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, - środki własne Miasta i Gminy Bobolice. 									

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU	
Tytuł/nazwa projektu/zadania	Adaptacja budynku kina przy ul. Polanowskiej w Bobolicach na siedzibę Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pomieszczenia kulturalne.
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>Głównym działaniem inwestycyjnym w projekcie będzie adaptacja budynku nie funkcjonującego już kina na cele społeczne, jego wyposażenie oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku (ustawienie ławek, ławostołów, wysiew trawy, nasadzenia kwiatów i krzewów).</p> <p>Przedsięwzięcie zostało podzielone na 3 etapy: Etap I: przygotowanie dokumentacji technicznej, Etap II: remont dachu, elewacji wraz z ociepleniem, wymiana c.o., instalacji elektrycznej, Etap III: adaptacja pomieszczeń przystosowanych dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>W ramach projektu planuje się utworzenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świetlicy środowiskowej wraz z zapleczem socjalnym - kawiarenkę kulturalną pod nazwą <i>Kawiarenka.info.cafe.senior</i> (zajęcia dla osób starszych, młodzieży i dzieci) - zaplecze socjalne, - siedziby Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej składającego się z nie mniej niż 12 pokoi, - sali konferencyjnej, - pomieszczeń socjalnych, - zaplecza sanitarno – higienicznego, - dwóch mieszkań chronionych dla młodzieży opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze <p>Projekt jest odpowiedzią na działania zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013, w zakresie:</p> <p>d) działania 3.1 – system instytucjonalny w zakresie polityki społecznej, ponieważ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej będzie głównym koordynatorem w zakresie funkcjonowania</p>

		<p>zmodernizowanego obiektu;</p> <p>e) działania 4.3.2 – likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej, w zakresie dostosowania terenu i obiektu dla osób niepełnosprawnych;</p> <p>działania 4.4.1 – realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, w zakresie organizacji zajęć oraz abstynenckich spotkań kulturalnych i okolicznościowych, a także zagospodarowanie czasu wolnego dla dzieci oraz osób uzależnionych.</p>									
Uzasadnienie projektu		<p>Projekt jest odpowiedzią na cel strategiczny nr 3.3 pkt. III Planu Rozwoju Lokalnego na lata 2005-2013 dla Miasta i Gminy Bobolice "Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców". W Bobolicach brak infrastruktury dla kompleksowego prowadzenia usług społecznych. Ponadto realizacja projektu przyczyni się do poprawy złego stanu budynku kina. Adaptacja pomieszczeń na cele społeczne wpłynie również na poszerzenie oferty kulturalno-rekreacyjnej gminy Bobolice dla jej mieszkańców. Obiekt stanie się miejscem, w którym prowadzone będą zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży. Realizacja inwestycji umożliwi prowadzenie zajęć z osobami dorosłymi, ich społeczną aktywację i zagospodarowanie czasu wolnego. Główną barierą realizacji tego celu jest niewystarczające środki finansowe i wzrastająca ubożość gminy. Przyczynia się to do rozwoju patologii społecznej mieszkańców, a co za tym bezradności i utraty poczucia przynależności do lokalnego społeczeństwa. Stworzenie w tym budynku siedziby Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej umożliwi mieszkańcom dostęp w jednym miejscu do różnego rodzaju usług.</p>									
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: Wyremontowany obiekt zaadaptowany na Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>									
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> – Gmina Bobolice – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobolicach, 									
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> – Właściciel: Gmina Bobolice – Zarządca: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach 									
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania									
	a) dokumentacja techniczna	2009/ 2010									
	b) kosztorysy	2010									
	c) pozwolenie na budowę	2011									
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy									
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	2011/2012 - przygotowanie dokumentacji technicznej, uzyskanie zezwoleń i decyzji administracyjnych									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Bobolice									
Harmonogram realizacji	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016

projektu	Konkurs i przygotowanie dokumentacji		X	X	X						
	Remont dachu, elewacji wraz z ociepleniem, wymiana c.o., okien, instalacji elektrycznej					X					
	Adaptacja pomieszczeń oraz zakup wyposażenia					X					
	Organizacja zajęć kulturalno – rekreacyjnych, konkursy w ramach wiedzy plastycznej, kulturalnej itp.				X	X	X	X	X	X	X
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Koszt przygotowania dokumentacji		15 tyś	200 tyś							
	Roboty budowlano-montażowe związane z remontem budynku i adaptacją pomieszczeń oraz zakup wyposażenia				300 tyś	300 tyś	300 tyś	300 tyś	300 tyś	500 tyś	
	Organizacja zajęć kulturalno – rekreacyjnych, konkursy w ramach wiedzy plastycznej, kulturalnej itp.					5 tyś.	5 tyś.	5 tyś.	5 tyś.	5 tyś.	5 tyś.
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 2 mln 240 tyś.		15 tyś	200 tyś	300 tyś	305 tyś	305 tyś	305 tyś	305 tyś	505 tyś	5 tyś
Źródła finansowania projektu	<ul style="list-style-type: none"> – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, – Środki własne Miasta i Gminy Bobolice, – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 										

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	„Srebrne Strzechy” Wczesnośredniowieczny Skansen Archeologiczny w Bobolicach
Wnioskodawca	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach
Opis projektu	<p>Wczesnośredniowieczny skansen archeologiczny ma być rekonstrukcją słowiańskiej osady otwartej typu przyrodowego i zintegrowanego z nią cmentarzyska kurhanowego wraz z bazą organizacyjną. Planowany skansen ulokowany zostanie w najbliższym sąsiedztwie miasta Bobolice, w odległości około 550 m na północ od granicy jego zabudowań, w obrębie doliny rzeki Chocieli oraz krawędzi jej wysoczyzny. Rdzeń skansenu stanowić będzie rekonstrukcja historyczna. Obok jego części rekonstrukcyjnej zorganizowane zostanie zaplecze organizacyjne, na które składać się będzie baza małej gastronomii, baza hotelowa (pole namiotowe), baza parkingowa (parking samochodowy i rowerowy), wypoczynkowa (place wypoczynkowe, plac plenerowych imprez masowych) oraz część terenu o przeznaczeniu dydaktycznym (poła dydaktyczne).</p> <p>W obrębie każdej części składowej skansenu zaplanowano rozmieszczenie specyficznych dla nich elementów konstrukcyjnych, do których zaliczono:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chaty wczesnośredniowieczne, wczesnośredniowieczne zagłębione i naziemne obiekty gospodarcze, moszczone drewnem drogi komunikacyjne, drewniane słupy ozdobne, drewniane bramy, drewniane mosty wczesnośredniowieczne, odcinki płotów plecionkowych, kurhany i groby jamowe, stos ciepłopalny, kamienne stelle ozdobne, plac tablic informacyjnych, plac przeciwpożarowy, chaty stylizowane na budownictwie wczesnośredniowiecznym, drewniane ławy i siedziska, drobne zadaszenia, latarnie oświetlające, krzewy ozdobne, kosze na śmieci, – stożkowate zadaszenia wzorowane na budownictwie wczesnośredniowiecznym, paleniska otwarte wzorowane na paleniskach wczesnośredniowiecznych, drewniane ławy, siedziska i stoły, ekologiczna oczyszczalnia ścieków, kosze na śmieci, dookolne ogrodzenie płotem plecionkowym, – plac tablic informacyjnych, odcinki płotów plecionkowych, plac wypoczynkowy, drewniane ławki i stoły, drewniane słupy zdobione, kosze na śmieci, ścieżki edukacyjne (drugi etap realizacji projektu), botaniczne poletka eksperymentalne (drugi etap realizacji projektu), – drewniane ławy, siedziska i stoły, drewniane słupy ozdobne, – miejsca postojowe dla samochodów osobowych, 12 miejsc postojowych dla autokarów, 30 miejsc postojowych dla rowerów, ciąg pieszo - jezdny, latarnie oświetlające, pasy zieleni, budka strażnicza, dookolne ogrodzenie terenu, śmietnik, brama wjazdowa, droga dojazdowa, – budynek jadłodajni wzorowany na budownictwie wczesnośredniowiecznym, plac jadłodajni z zadaszeniem, drewnianymi ławami i stołami, pasy zieleni, droga dojazdowa, dookolne ogrodzenie płotem plecionkowym, śmietnik, główny plac reklamowy skansenu ze zdobionymi drewnianymi słupami. <p>Ponadto przewiduje się wybudowanie drogi gruntowej, łączącej poszczególne części składowe skansenu, niewielkich mostków nad kanałami melioracyjnymi oraz utwardzonej drogi stanowiącej zjazd z trasy krajowej E - 11.</p>

	<p>W zakresie oznaczeń informacyjnych w terenie przewiduje się wybudowanie głównego placu reklamowego skansenu, ulokowanego przy trasie krajowej E - 11, ustawienie tablic informacyjnych w obrębie skansenu, na obszarze miasta oraz przy drogach krajowych E - 11 i E - 23.</p> <p>Bazę edukacyjną skansenu stanowić będą dwa pola edukacyjne, ulokowane w obrębie przewidzianego pod inwestycję terenu. Stanowią je podmokłe łąki, pola i obszar zalesiony, w obrębie których występują bogate zespoły flory i fauny oraz grodzisko wczesnośredniowieczne. Obszar ten pozostawiony zostanie w naturalnej formie i przeznaczony zostanie do zwiedzania w sposób kontrolowany. W kolejnym etapie realizacji projektu wybudowane zostaną tematyczne ścieżki edukacyjne wraz z oprawą informacyjną. Planowane jest również zorganizowanie w przyszłości botanicznych pól eksperymentalnych, prowadzenie badań archeologicznych na grodzisku wczesnośredniowiecznym.</p> <p>Oferta turystyczna skierowana będzie do wszystkich osób nią zainteresowanych, zarówno odbiorców indywidualnych jak i grup zorganizowanych w różnym wieku. Będzie to jednak głównie grupa ludzi młodych, zainteresowanych historią i ochroną środowiska.</p> <p>W ramach projektu planowane jest również wykonanie prac porządkowych, drobnych niwelacji terenu (teren przeznaczony pod budowę parkingu) oraz jego rewitalizacji.</p>
<p>Uzasadnienie projektu</p>	<p>Bezpośrednim rezultatem projektu będzie stworzenie na terenie Gminy Bobolice atrakcji turystycznej i poznawczej oraz ciekawej wizytówki regionu w postaci wczesnośredniowiecznego skansenu archeologicznego. Budowa i późniejsza działalność skansenu ma pomóc i ułatwić realizację celów strategicznych i zadań własnych Gminy Bobolice w zakresie kultury, ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, turystyki, promocji gminy oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na poszukiwanie rozwiązań mających na celu ochronę i propagowanie dziedzictwa kulturowego regionu.</p> <p>Planowany Skansen Archeologiczny nawiązuje do historii regionu. Na obszarze Gminy Bobolice występuje duża ilość odkrytych wczesnośredniowiecznych stanowisk archeologicznych (pozostałości osad, grodzisk i cmentarzysk). Są to stanowiska bardzo ciekawe jednak w niewielkim tylko stopniu rozpoznane. Wiążą się również z historią osadnictwa wczesnośredniowiecznego w Dolinie Rzeki Chocieli, dającego jak się wydaje początki miastu.</p> <p>W najbliższej okolicy nie ma podobnej atrakcji. Występują jedynie dwa udostępnione do zwiedzania stanowiska archeologiczne w Grzybnicy (cmentarzysko Gotów) oraz grodzisko wczesnośredniowieczne w Grąbczynie.</p> <p>Planowany skansen archeologiczny powstanie w miejscu o bardzo ciekawych walorach historycznych (stanowiska archeologiczne w okolicy) i przyrodniczych.</p>
<p>kwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu</p>	<p>W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – całkowita powierzchnia terenu wydzielonego pod budowę skansenu – około 24,5 ha., – pole namiotowe o powierzchni około 3600 m², – parking samochodowy i rowerowy o powierzchni około 2800 m², – place wypoczynkowe, – place tablic informacyjnych, – pola dydaktyczne, – droga dojazdowa, – droga zjazdowa,

		<ul style="list-style-type: none"> - plac reklamowy, - rekonstrukcje chat wczesnośredniowiecznych, - rekonstrukcje wczesnośredniowiecznych obiektów gospodarczych (jamy zasobowe, paleniska otwarte, kopułowaty piec chlebowy, kopułowaty piec garncarski, jamowe piece garncarskie, wędzarnia jamowa, jama dziegiarska, piece kopułowe), - budynki stylizowane na budownictwie wczesnośredniowiecznym, - rekonstrukcje kurhanów, - rekonstrukcje jamowych grobów ciepłalnych, - rekonstrukcja stosu ciepłalnego, - rekonstrukcje kamiennych stell, - rekonstrukcja drewnianego słupa kultowego, - drewniane słupy zdobione, - płyty plecionkowe, - drewniane bramy, - rekonstrukcje moszczonych drewnem dróg komunikacyjnych, - rekonstrukcje mostów wczesnośredniowiecznych, - zdobione słupy drewniane, - budynek jadłodajni wzorowany na budownictwie wczesnośredniowiecznym, - zadaszenie placu jadłodajni, <p>stożkowate zadaszenia wzorowane na budownictwie wczesnośredniowiecznym.</p>										
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		<ul style="list-style-type: none"> - Miasto i Gmina Bobolice - Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach, 										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> - Właściciel: Miasto i Gmina Bobolice - Zarządca: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach 										
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania										
	a) dokumentacja techniczna	2008										
	b) kosztorysy	2008										
	c) pozwolenie na budowę	2008										
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy										
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	Nie dotyczy										
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		<ul style="list-style-type: none"> - Miasto i Gmina Bobolice - Skarb Państwa - Agencja Nieruchomości Rolnych (działki ewidencyjne nr 80/3, 97/1, 24/12) 										
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Przygotowanie dokumentacji		x									
	Realizacja projektu		x	x	x							
	Zajęcia edukacyjne			X	X	X	X	X	X	X	X	

	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Zacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Przygotowanie dokumentacji i prace budowlano-montażowe				144	150	150	100	100		
	Zajęcia edukacyjne				8tyś.	8tyś.	8tyś.	8tyś.	8tyś.	8tyś.	8tyś.
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 700 tyś.				152 tyś.	158 tyś.	158 tyś.	108 tyś.	108 tyś.	8tyś.	8tyś.
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, – Środki własne Miasta i Gminy Bobolice, 									

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Remont pomieszczeń przynależnych do parafii na Centrum Aktywizacji Lokalnej
Wnioskodawca	Gmina Bobolice, (094) 34 58 401 fax (094) 34 58 420 Grażyna Wiater – Ubysz Dorota Jarzyńska
Opis projektu	Celem projektu jest zmiana sposobu użytkowania wraz z przebudową przyziemia budynku plebanii na Centrum Aktywizacji Lokalnej przy ul. Kościelnej 1 na działce nr 181 obręb ewidencyjny nr 3 miasta Bobolice, Podstawową formą działań w projekcie będzie adaptacja pomieszczeń na cele społeczne, jego wyposażenie oraz zagospodarowanie terenu wokół budynku (ustawienie ławek, ławostolów, wysiew trawy, nasadzenia kwiatów i krzewów). Projekt jest odpowiedzią na działania , zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013, w zakresie : działanie 3.1-system instytucjonalny w zakresie polityki społecznej, działanie 4.3.2- likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej
Uzasadnienie projektu	Centrum Aktywizacji Lokalnej jest placówką opiekuńczo – wychowawczą wsparcia dziennego, która zapewnia pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, prowadzi w szczególności zajęcia socjoterapeutyczne , korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne, udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych. Celem utworzenia Centrum jest zapewnienie opieki wychowawczej, tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań, kształtowanie rozwoju dziecka poprzez zdobywanie umiejętności nawiązywania kontaktów. Projekt jest skierowany w szczególności do rodzin wykluczonych bądź

		zagrożonych wykluczeniem społecznym, osoby bezrobotne, osoby uzależnione, matki samotnie wychowujące dzieci, osoby bezdomne.									
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		Gmina Bobolice, Parafia rzymsko – katolicka p.w NMP w Bobolicach, MGOPS i społeczność lokalna									
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> – Parafia rzymsko – katolicka – Zarządzający: Urząd Miejski w Bobolicach. 									
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania									
	a) dokumentacja techniczna	2008									
	b) kosztorysy	2008									
	c) pozwolenie na budowę	2008									
	d) Studium wykonalności	Nie dotyczy									
	e) inne niezbędne do realizacji projekt	2008 Dokumenty przetargowe (np. SIWZ)									
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Parafia rzymsko - katolicka									
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Roboty budowlano – montażowe		X								
	Dostawa i montaż wyposażenia świetlicy (komputery, etc.)		X								
	Pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw zajęć sportowych, zajęcia socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne,			X	X	X	X	X	X	X	X
Szacunkowe koszty realizacji	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	Roboty budowlano - montażowe		110 tyś.	110 tyś.	60 tyś.						

projektu w rozbiściu na lata [PLN]	Wyposażenie światlicy				40 tyś							
	Utrzymanie lokalu i organizacja impresz okolicznościowych, Pomoc w nauce, organizacja zabaw zajęć sportowych				10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	
	Razem koszty realizacji projektu 390 tyś.	110 tyś.	110 tyś.	110 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.		
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> - środki własne Gminy Bobolice oraz Parafii p.w. NMP w Bobolicach - 25%. - Inne środki np. Unijne – 75% 										

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Zagospodarowanie przestrzenne centrum Bobolic jako głównej przestrzeni miasta
PODMIOT ZGŁASZAJĄCY PROJEKT (Nazwa, adres, tel., fax., e-mail, imię i nazwisko osoby do kontaktu, tel./e-mail osoby do kontaktu)	Gmina Bobolice, (094) 34 58 401 fax (094) 34 58 420 Grażyna Wiater – Ubysz Dorota Jarzyńska
Opis projektu	W ramach prac zagospodarowania przestrzennego centrum miasta planujemy: renowację budynków, uzupełnienie lub przebudowa istniejącej zabudowy w pierzejach ulic w celu dostosowania architektury budynków do starej zabudowy miasta, nowe usytuowanie jezdni i parkingów, wykonanie nowych nawierzchni chodników i placów, rozmieszczenie urządzeń i elementów małej architektury, mebli ulicznych, zieleni urządzonej na gruncie oraz w pojemnikach, urządzeń wodnych (np. fontanna, kaskady), oświetlenie ulic, chodników, placów i budynków, zieleni i innych elementów zagospodarowania, lokalizacja sezonowych ogródków gastronomicznych, wyznaczenie miejsca na organizowanie imprez okolicznościowych.
Uzasadnienie projektu	Głównym założeniem zagospodarowanie przestrzennego centrum Bobolic jest stworzenie nowej jakości przestrzeni miejskiej, która powinna stać się atrakcyjnym fragmentem Bobolic zarówno dla mieszkańców jak i przejezdnych. Wykreowanie miejsc przyjaznych dla mieszkańców, co będzie się wiązało z zaprojektowaniem takich rozwiązań aby układ komunikacyjny kołowy i pieszy nie kolidował ze sobą. Wykreowanie przestrzeni miejskiej pomoże w ożywieniu relacji społecznych, tworząc miejsca o nowym wyrazie przestrzennym, w którym historia będzie się przenikać z historią miasta. Konsekwencją projektowanych zmian będzie również utworzenie nowych miejsc pracy a tym samym zmniejszenie bezrobocia.

Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		Gmina Bobolice, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach + dzierżawcy obiektu, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jutrzenka”, prywatni właściciele obiektów budowlanych, lokalna społeczność.										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		Gmina Bobolice, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach + dzierżawcy obiektu, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jutrzenka”, prywatni właściciele obiektów budowlanych.										
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania										
	a) dokumentacja techniczna	2008/2009										
	b) kosztorysy	2008/2009										
	c) pozwolenie na budowę	2009										
	d) Studium wykonalności	2009										
	e) inne niezbędne do realizacji projektu	2009/2010										
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Bobolice, Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach + dzierżawcy obiektu, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jutrzenka”, prywatni właściciele obiektów budowlanych.										
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Dokumentacja techniczna		x	x								
	Realizacja projektu				x	x	x	x	x	x	x	
Szacunkowe koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Dokumentacja techniczna		50tyś	50tyś.								
	Realizacja projektu				300 tyś.	250 tyś.	250 tyś.	200 tyś.	100 tyś	50 tyś.	50 tyś.	
	Razem koszt realizacji zadania 1 300 000,00 zł											
Źródła finansowania projektu		Środki własne - 30% Inne środki -70% (np. programy unijne)										

KARTA INFORMACYJNA PROJEKTU

Tytuł/nazwa projektu/zadania	Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej przy Centrum Edukacji Sportu i Rekreacji w Bobolicach ul. Głowackiego
Wnioskodawca	Gmina Bobolice
Opis projektu	<p>Realizacja projektu obejmuje zagospodarowanie terenu znajdującego się przy Centrum Edukacji Sportu i Rekreacji w Bobolicach ul. Głowackiego. Podstawowe działań inwestycyjne w projekcie będą polegały na budowie wielofunkcyjnych boisk sportowych wraz z zapleczem sanitarno – szatniowym oraz zewnętrzną infrastrukturą towarzyszącą, obejmującą m.in. oświetlenie, ogrodzenie, place, chodniki, parkingi, drogi, nasadzenia. Zostanie wybudowany skatepark, w którym zostaną zamontowane urządzenia do zabawy i nauki nowych trików, będą to m.in. rampy i platformy do wyskoków. Jest to długoletni projekt zaczynający się od przygotowania dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji. Następnie zostaną prowadzone prace przygotowawcze całego terenu pod budowę boisk sportowych wraz z zapleczem sanitarno – szatniowym oraz zewnętrzną infrastrukturą towarzyszącą.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na działania , zawarte w Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013, w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> f) działania 3.4 – współpraca i komunikacja ze społecznością lokalną, w zakresie aktywizacji lokalnej społeczności oraz mobilizowania zasobów lokalnych do realizacji różnorodnych przedsięwzięć przyczyniających się do wzrostu jakości życia mieszkańców; g) działania 4.2 – system wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w zakresie wolontariatu (korzystanie z pomocy wolontariuszy do wspólnego udziału podopiecznych w imprezach i spotkaniach organizowanych na terenie sportowo - rekreacyjnym) h) działania 4.3.2- likwidacja barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej. <p>działania 4.4.1- realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi, w zakresie organizacji abstynenckich imprez sportowych, kulturalnych, a także organizacji czasu wolnego dla dzieci osób uzależnionych.</p>
Uzasadnienie projektu	<p>Celem projektu jest poprawa jakości życia i odtworzenie więzi społecznych w zakresie stworzenia możliwości aktywizowania lokalnej społeczności i pobudzenia w niej życiowych aspiracji, a także rozwój kultury fizycznej, zdrowy i aktywny wypoczynek, organizowanie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych oraz integracyjnych imprez sportowych</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na cel strategiczny nr III <i>Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Bobolice na lata 2003-2013</i> „Rozwój usług społecznych z wykorzystaniem inicjatywy mieszkańców”. Potrzebą wynikającą z niniejszego dokumentu jest działanie 3.1.9 <i>Poszerzanie oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej i zdrowotnej</i>. Głównym problemem realizacji tego celu są niewystarczające środki finansowe i wzrastająca zubożalność gminy. Pociąga ona za sobą negatywne skutki społeczne, w tym obojętność wobec lokalnej społeczności i środowiska. Budowa placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach wpłynie na aktywność społeczną mieszkańców Bobolic. Ponadto wzbogaci ofertę rekreacyjną i wpłynie na rozwój usług społecznych, poszerzenie oferty turystycznej i sportowej Bobolic.</p>

		Po zakończeniu realizacji projektu będą organizowane imprezy rekreacyjno - sportowe. Możliwa stanie się organizacja imprez skateowskich o zasięgu regionalnym i ogólnopolskim . Przedsięwzięcie to będzie komplementarne z projektem urządzenia placu sportowo – rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza. Inwestycje te stanowiąc będą uzupełnienie działań rewitalizacyjnych podejmowanych przez Gminę Bobolice.										
Skwantyfikowane efekty projektu na poziomie produktu		W ramach projektu planuje się osiągnięcie następujących efektów: <ul style="list-style-type: none"> – plac sportowo-rekreacyjny – kompleks budynków socjalno – szatniowych dla korzystających z terenu sportowo – rekreacyjnego. 										
Instytucje/Podmioty zaangażowane w realizację projektu		Gmina Bobolice										
Właściciel i zarządzający inwestycją po jej zakończeniu		<ul style="list-style-type: none"> – Właściciel: Gmina Bobolice – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Bobolicach 										
Gotowość projektu do realizacji	Rodzaj dokumentu/decyzji i	Przybliżona data sporządzenia / uzyskania										
	a) dokumentacja techniczna	2010										
	b) kosztorysy	2010										
	c) pozwolenie na budowę	2010										
	d) Studium wykonalności	2010										
e) inne niezbędne do realizacji projektu		2010 Przygotowanie dokumentacji technicznej, zezwoleń, decyzji administracyjnych										
Własność gruntów/obiektów niezbędnych do realizacji		Gmina Bobolice										
Harmonogram realizacji projektu	Etapy/planowane działania	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji				x							
Budowa wielofunkcyjnych boisk sportowych wraz z zapleczem sanitarno – szatniowym oraz zewnętrzną infrastrukturą towarzyszącą						X	x	x	x	x	x	
Szacunkowe	Pozycje kosztów	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	

koszty realizacji projektu w rozbiciu na lata [PLN]	Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz uzyskanie zezwoleń i decyzji				300 tyś.						
	Modernizacji boisk					500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.
	RAZEM KOSZT PROJEKTU – 3mln. 300 tyś.				300 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.
Źródła finansowania projektu		<ul style="list-style-type: none"> – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa zachodniopomorskiego na lata 2007-2013, – Środki własne Miasta i Gminy Bobolice, – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych 									

8. Działania społeczne

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 poprzez działania społeczne realizuje cele Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013 w Mieście i Gminie Bobolice. Założenia polityki społecznej realizowanej przez Gminę Bobolice zdefiniowane są wobec następujących obszarów:

- 1) przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu najsłabszych grup społecznych żyjących w ubóstwie, wynikającym szczególnie z bezrobocia w połączeniu z takimi dysfunkcjami, jak: niezaradność opiekuńczo – wychowawcza rodziców, alkoholizm, narkomania, przemoc w rodzinie,
- 2) rozwój systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych oraz osób starszych,
- 3) rozwój systemu pomocy dziecku i rodzinie w celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodziców oraz dzieciom z problemami w dostosowaniu się do życia społecznego,
- 4) wdrażanie i koordynacja Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej.

W/w założenia polityki społecznej realizowane będą poprzez następujące działania:

- zagwarantowanie udziału organizacji pozarządowych w budowaniu i realizacji systemowych działań na rzecz integracji i wyrównywania szans grup największego ryzyka,
- prowadzenie działań umożliwiających wykorzystanie środków finansowych funduszy strukturalnych, w oparciu o zasadę partnerstwa i współpracę różnych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów społecznych,

- opracowanie i realizację programów zgodnych z celami Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej,
- tworzenie nowych form mieszkalnictwa chronionego, w tym budownictwa socjalnego,
- podejmowanie działań profilaktyczno - interdyscyplinarnych, kompleksowych, skoordynowanych na rzecz dzieci i ich rodzin,
- pobudzanie społecznej aktywności ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb we własnym zakresie – tworzenie społeczeństwa odpowiedzialnego za los własny i własnych rodzin,
- współtworzenie punktów wsparcia dla osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym (w szczególności dla osób bezrobotnych),
- specjalistyczne szkolenia dla kadry pracującej z osobami z grup szczególnego ryzyka

W ramach Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2005-2013 w Mieście i Gminie Bobolice wyznaczono siedem celów strategicznych:

- I. Stworzenie efektywnego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych
- II. Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny
- III. Aktywizacja osób bezrobotnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- IV. Tworzenie godnych warunków zamieszkania – budownictwo socjalne
- V. Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych i starszych
- VI. Stworzenie nowoczesnego i sprawnego systemu profilaktyki uzależnień
- VII. Zapobieganie przestępczości dzieci i młodzieży.

Wymienionym obszarom działania i celom strategicznym będą służyć następujące zadania społeczne przewidziane w Lokalnym Program Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016, które szczegółowo zostały opisane kartach informacyjnych projektów:

- organizacja imprez okolicznościowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych przez stowarzyszenia, szkoły i inne organizacje pozarządowe, działające na terenie gminy Bobolice. Zadanie to realizowane będzie w ramach przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu placów zabaw przy ul. Świerczewskiego oraz placu kulturalno-rekreacyjnego przy ul. Dworcowej. Na powstałych placach planuje się organizację następujących imprez okolicznościowych: Dzień mamy, Dzień dziecka, Dzień ojca, Piknik wielkanocny, Majówka dla najmłodszych, Urodziny dzieci, Zakończenie roku szkolnego – pożegnanie przedwakacyjne np. piknik,
- utworzenie mieszkań chronionych. Zadanie to realizowane będzie w ramach renowacji budynków w Bobolicach. Planuje się adaptację 4 pomieszczeń na mieszkania chronione,

- które przyznawane będą osobom niepełnosprawnym oraz opuszczającym placówki opiekuńczo – wychowawcze i rodzinom zastępczym. Pozwoli to na ich łatwiejszą adaptację i może zapobiec marginalizacji i wykluczeniu społecznemu,
- wygospodarowanie pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność gospodarczą dla osób bezrobotnych. Projekt ten będzie realizowany w ramach dostosowania architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta. Przewiduje się wygospodarowanie pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność gospodarczą, które będą mogli wykorzystać bezrobotni, chcący rozpocząć własną działalność gospodarczą,
 - utworzenie ścieżek edukacyjnych i zdrowotnych. Zadanie realizowane będzie w ramach projektu dotyczącego rekonstrukcji Wczesnośredniowiecznego Skansenu Archeologicznego oraz zagospodarowania parku przy ul. Mickiewicza w Bobolicach,
 - organizacja imprez sportowych. Zadanie realizowane będzie w ramach przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu placów zabaw przy ul. Świerczewskiego oraz placu kulturalno-rekreacyjnego przy ul. Dworcowej,
 - zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży. Zadanie realizowane będzie w ramach przedsięwzięcia polegającego na zagospodarowaniu placów zabaw przy Placu Chrobrego, Placu Zwycięstwa, ul. Reja i ul. Świerczewskiego oraz placu kulturalno-rekreacyjnego przy ul. Dworcowej.,
 - zajęcia z osobami dorosłymi. Zadanie przewidziane w ramach adaptacji budynku kina przy ul. Polanowskiej w Bobolicach na siedzibę Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

9. Plan finansowy

Plan finansowania projektów zawartych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 jest montażem szacunkowym i przedstawia potencjalne, a nie już uchwalone źródła finansowania.

Oznaczenie zastosowanych skrótów:

EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (jeżeli nie podano inaczej – środki Regionalnego Programu Operacyjnego);

FS – Fundusz Spójności;

GFOŚiGW – Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

BGB – Budżet Gminy Bobolice;

MZD – Miejski Zarząd Dróg;

POIiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko;

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;

WKZ – Wojewódzki Konserwator Zabytków;

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;

AGBiL – Administracja Gruntów, Budyneków i Lokali w Koszalinie;

GS – Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Bobolicach;

PFRON - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Tabela: Plan finansowy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016

Lp.	Nazwa projektu	Czas realizacji	Źródła finansowania	Szacowane koszty realizacji [PLN]	Szacunkowe koszty realizacji projektu										
					w rozbiciu na lata [PLN]										
					2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
1	Urządzenie placu zabaw w miejscowości Bobolice przy ul. Świerczewskiego	2008	EFRR, BGB	95 tyś.			44,5 tyś	41,5 tyś	1,5 tyś	1,5 tyś	1,5 tyś	1,5 tyś	1,5 tyś	1,5 tyś	
2	Urządzenie placu kulturalno-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Dworcowej	2008-2012	EFRR, BGB, PFRON	320 tyś.		20 tyś.	70 tyś.	60 tyś.	60 tyś.	70 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	
3	Renowacja budynków w Bobolicach	2008-2013	EFRR, BGB,, PFRON, AGBiL	1 670,0 mln		50tyś.	50tyś.	250 tyś.	140 tyś.	200 tyś.	190 tyś.	300 tyś.	390 tyś.	100 tyś.	
4	Dostosowanie architektury pawilonu typ CRS 900 do zabytkowej zabudowy centrum miasta	2007-2009	EFRR, GS	70 tyś.		5tyś.	10tyś.	15tyś.	10tyś.	10tyś.	10tyś.	10tyś.			
5	Rewitalizacja parku położonego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza	2008	EFRR, BGB	300 tyś.		12 tyś.	33,5 tyś.	53,5 tyś.	103,5 tyś.	23,5 tyś.	33,5 tyś.	13,5 tyś.	13,5 tyś.	13,5 tyś.	
6	Budowa infrastruktury sportowo – rekreacyjnej przy Centrum Edukacji Sportu i Rekreacji w Bobolicach ul. Głowackiego	2010	EFRR, BGB,, PFRON	3 mln 300 tyś.				300 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	500 tyś.	

7	Urządzenie placu sportowo-rekreacyjnego w Bobolicach przy ul. Mickiewicza	2008-2013	EFRR, BGB, PFRON	385 tyś.		10 tyś.	70 tyś.	50 tyś.	50 tyś.	70 tyś.	50 tyś.	30 tyś.	20 tyś.	35 tyś.
8	Adaptacja budynku kina przy ul. Polanowskiej w Bobolicach na siedzibę Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz pomieszczenia kulturalne.	2009-2013	EFRR, BGB, PFRON	2 245,0 mln		15 tyś.	200 tyś.	300 tyś.	305 tyś.	305 tyś.	305 tyś.	305 tyś.	505 tyś.	5 tyś.
9	„Srebrne Strzechy” Wczesnośredniowieczny Skansen Archeologiczny w Bobolicach	2008-2010	EFRR, BGB	700 tyś.				152 tyś.	158 tyś.	158 tyś.	108 tyś.	108 tyś.	8tyś.	8tyś.
10	Remont pomieszczeń przynależnych do parafii na Centrum Aktywizacji Lokalnej	2008-2013	EFRR, BGB	390 tyś.		110 tyś.	110 tyś.	110 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.	10 tyś.
11	Zagospodarowanie przestrzenne centrum Bobolic jako głównej przestrzeni miasta	2008 - 2009	EFRR, BGB	1 300,0 mln		50tyś.	50tyś.	300 tyś.	250 tyś.	250 tyś.	200 tyś.	100 tyś.	50 tyś.	50 tyś.
SUMA				10 775 mln		272 tyś.	638 tyś.	1 332 mln	1 388 mln	1 598 mln	1 418 mln	1 388 mln	1 508 mln	733 tyś.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Bobolicach

10. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć

Wskaźniki Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 zostaną objęte monitoringiem, który, prowadzony na bieżąco, dostarczać będzie danych obrazujących postęp we wdrażaniu założeń całego Programu Rewitalizacji. Pozwoli to na całościową ocenę założeń tego dokumentu oraz stopnia jego realizacji.

Monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji ma na celu racjonalne, sprawne i efektywne wykorzystanie środków budżetu Gminy oraz środków pochodzących z zewnętrznych źródeł pomocowych na finansowanie działań planowanych w miejscowościach.

W celu monitorowania postępów we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji oraz oceny jego realizacji skwantyfikowano i zagregowano wskaźniki produktu, które zostały opisane dla każdego projektu w karcie informacyjnej. Wskaźniki produktu określają bezpośredni, materialny efekt realizacji

przedsięwzięcia mierzony konkretnymi wielkościami. Na poziomie Lokalnego Programu Rewitalizacji pomiar wskaźników produktu będzie prowadzony w ramach sprawozdawczości z realizacji poszczególnych projektów, a następnie dokonana będzie zbiorcza ocena projektów ujętych w Programie Rewitalizacji.

Dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 przyjęto osiągnięcie następujących rezultatów:

- powierzchnia placu zabaw udostępniona dzięki realizacji projektu;
- powierzchnia placu kulturalno-rekreacyjnego udostępniona dzięki realizacji projektu;
- powierzchnia zmodernizowanego boiska sportowego udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- powierzchnia mieszkań chronionych udostępnionych w ramach realizacji inwestycji;
- długość ścieżek edukacyjnych i zdrowotnych udostępnionych w ramach realizacji inwestycji,
- powierzchnia obiektów przystosowanych do świadczenia usług społecznych;
- powierzchnia pomieszczeń z przeznaczeniem na działalność gospodarczą dla osób bezrobotnych udostępniona w ramach realizacji inwestycji;
- liczba osób korzystających z placów zabaw, placów kulturalno-rekreacyjnego, zmodernizowanego stadionu/boiska sportowego itp.;
- liczba nowych miejsc pracy utworzonych dzięki realizacji inwestycji;
- Liczba nowych przedsiębiorstw na obszarze zdefiniowanym przez beneficjenta
- liczba korzystających z usług/pomocy Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- liczba osób korzystających z mieszkań chronionych;
- liczba osób korzystających ze ścieżek edukacyjnych i zdrowotnych;

11. System wdrażania i aktualizacji Programu

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bobolice przyjęty zostanie w drodze uchwały Rady Miejskiej w Bobolicach. W tym samym trybie dokonywana będzie ewentualna aktualizacja tego dokumentu. Radzie Miejskiej składane będą także okresowe oraz końcowy raport z realizacji LPR.

W celu wdrożenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Burmistrz Bobolic w drodze zarządzenia powołuje:

- Komitet Monitorujący,
- Pełnomocnika ds. rewitalizacji.

W skład Komitetu Monitorującego wchodzi przedstawiciele Rady Miejskiej, pracownicy Urzędu Miejskiego, specjaliści z dziedzin istotnych dla realizacji Programu (np. urbaniści, architekci, drogowcy itd.) oraz osoby wskazane przez partnerów społecznych i gospodarczych.

Do zadań Komitetu należy w szczególności:

- przyjmowanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu,
- monitorowanie przebiegu oraz ocena efektywności i skuteczności realizacji Programu,
- rozpatrywanie wniosków zmian do Programu,
- przedkładanie Burmistrzowi projektów aktualizacji Programu.

Członkowie Komitetu Monitorującego pełnią swoje funkcje społecznie bez prawa do wynagrodzenia w jakiegokolwiek formie. Posiedzenia Komitetu Monitorującego odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Tryb pracy Komitetu Monitorującego określa regulamin przyjęty przez Komitet na pierwszym posiedzeniu w drodze głosowania większością głosów. W pracach Komitetu Monitorującego mogą brać udział eksperci w dziedzinie rewitalizacji. Pracami Komitetu Monitorującego kieruje Pełnomocnik ds. rewitalizacji powołany przez Burmistrza.

Do Pełnomocnika ds. rewitalizacji należeć będą następujące zadania:

- koordynacja Programu na obszarze Miasta Bobolic,
- promocja programu oraz stworzenie systemu informacji o możliwościach i zasadach przystąpienia do Programu.
- organizacja systemu monitorowania Programu,
- sporządzanie raportów okresowych oraz raportu końcowego z realizacji Programu,
- przygotowywanie projektów aktualizacji Programu,
- współpraca z partnerami społecznymi i gospodarczymi,
- współpraca z administracją rządową oraz samorządową w zakresie wykorzystywania funduszy strukturalnych do współfinansowania Programu.

Pełnomocnik ds. rewitalizacji wykonuje swoje zadania przy pomocy wyodrębnionej komórki organizacyjnej w odpowiednim biurze merytorycznym Urzędu Miejskiego.

Realizatorami projektów zapisanych w Programie, wykonywanych ze środków Miasta i Gminy Bobolice w odniesieniu do zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach programów wieloletnich będą jednostki organizacyjne lub inne podmioty określane jako realizujące program lub koordynujące jego wykonanie.

Ważnym elementem wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest zaangażowanie jak największej liczby podmiotów uczestniczących w tym procesie. Dla powodzenia tego przedsięwzięcia istotnym jest więc, aby aktywnie występowały w nim nie tylko podmioty publiczne (Urząd Miejski i jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Bobolice), ale także jak najliczniej podmioty społeczne (stowarzyszenia, komitety, związki) zrzeszające mieszkańców oraz przedsiębiorcy prywatni. Ci pierwsi oprócz znajomości zagadnień związanych z lokalnymi problemami społecznymi mogliby wnieść doświadczenie w pracy na rzecz

obszarów zdegradowanych społecznie. Firmy prywatne służyć by mogły doświadczeniem w zarządzaniu inwestycją oraz wносить nowe technologie.

Ważne aby realizacja Lokalnego Planu Rewitalizacji prowadziła do tzw. „efektu dźwigni”, gdzie inwestycjom publicznym towarzyszy wzrost inwestycji prywatnych prowadzący do ożywienia społeczno-gospodarczego.

Dla wielu zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji działań, zakłada się staranie o dofinansowanie ze środków unijnych. Zgodnie z zapisami Regionalnego Województwa Zachodniopolskiego na lata 2007-2013, beneficjent końcowy pomocy to podmiot, który jest stroną umowy zawieranej z Instytucją Pośredniczącą z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (w tym przypadku będzie nim Miasto i Gmina Bobolice). Beneficjent Końcowy jest odpowiedzialny za realizację Projektu, organizuje przetargi i zawiera kontrakty na realizację Projektu, ciężą na nim obowiązki związane z monitorowaniem i cyklicznym sporządzaniem raportów monitoringowych z przebiegu wdrażania Projektu zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie, Uzupełnieniu Programu i Procedurach Wdrażania.

12. System monitoringu Programu

Monitoring i ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Bobolice na lata 2007-2016 polega na dokonywaniu okresowej oceny stopnia realizacji działań zapisanych w dokumencie i wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy miasta. Do monitoringu i ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji zobowiązuje się samorząd miasta, zatwierdzając Program Rewitalizacji. Zadaniem powołanego przez Radę Miejską Komitetu Monitorującego będzie przeprowadzanie monitoringu, ewaluacji oraz aktualizacji Programu przy współpracy z Pełnomocnikiem do spraw rewitalizacji, z instytucjami, organizacjami, a także podmiotami prywatnymi mogącymi uczestniczyć w realizacji Programu. Monitoring i ewaluacja odbywać się może w trakcie posiedzeń Rady Miejskiej, która będzie wносить zmiany w postaci uchwał.

Dzięki wprowadzeniu systemu monitoringu i ewaluacji zostaje rozwiązany problem dezaktualizacji założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania samorządu, prawodawstwa i innych czynników mogących deformować zasadność podejmowanych działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Prócz modyfikacji działań w trakcie ich realizacji istnieje możliwość tworzenia dodatkowych kart projektów, które będą wpisywać się w wyznaczone cele. W ten sposób Lokalny Program Rewitalizacji może się rozwijać wraz z rozwojem społecznym i gospodarczym gminy.

Ocena realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie na poziomie oceny realizacji poszczególnych działań strategicznych. Każdy projekt powinien posiadać kartę oceny realizacji, zawierającą

planowane efekty realizacji w postaci wskaźników ilościowych. Bieżąca ocena powinna pozwolić na natychmiastowe dostosowywanie działań lub ich elementów do zmieniających się warunków zewnętrznych. Proponuje się, aby bieżąca ocena realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji (monitoring) dokonywała się raz do roku.

Ewaluacja, czyli badanie przyczyn rozbieżności między zaplanowanymi efektami a rzeczywistymi z jednoczesnym płynnym wprowadzaniem tych zmian, które mają na celu dostosowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji do określonych wymagań. Ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dokonywać się będzie poprzez analizę poszczególnych kart ocen realizacji projektów i bieżące reagowanie na zmieniające się warunki oraz poprzez okresowy przegląd realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji na sesjach Rady Miejskiej poświęconych rewitalizacji.

13. Promocja i komunikacja społeczna Programu

Wdrażanie zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie mało skuteczne bez odpowiedniej kampanii informacyjnej towarzyszącej realizacji postanowień zawartych w dokumencie. Mieszkańcy obszarów wymagających rewitalizacji oraz podmioty gospodarcze tam działające, powinni zostać objęci programem informacyjnym polegającym na przedstawianiu im możliwości finansowania poszczególnych działań ze środków docelowych.

Działania czysto informacyjne polegać będą na rozpowszechnianiu aktualnych wersji Programu w postaci drukowanej i elektronicznej na CD oraz na specjalnej stronie internetowej poświęconej dokumentom strategicznym Bobolic. Potrzebna jest zorganizowana akcja promocyjna w lokalnej prasie.

Promocja Programu powinna obejmować przedstawienie korzyści związanych z możliwością dofinansowania poszczególnych inwestycji oraz korzyści pozafinansowych związanych z odnowieniem tkanki miejskiej na obszarach dotychczas zdegradowanych. Potrzebne działania obejmują nie tylko modernizację infrastruktury, lecz również szerokie spektrum inicjatyw skierowanych na ożywienie społeczne i poprawę jakości życia. Komunikowanie mieszkańcom mechanizmów, działań i korzyści płynących z aktywnego wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji jest zadaniem priorytetowym dla powodzenia odnowy zdegradowanych obszarów Miasta Bobolice.